

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Regulamin konkursu

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
2014-2020

Oś priorytetowa 9 Włączenie społeczne

Działanie 9.1 Aktywna integracja

Poddziałanie 9.1.1 Aktywna integracja – konkursy horyzontalne

(9.1. A – drugi typ operacji oraz 9.1. C)

Konkurs zamknięty nr:

RPDS.09.01.01-IP.02-02-352/19

na projekty:

- na rzecz integracji społeczno-zawodowej z elementami usług specjalistycznego poradnictwa (prawnego, rodzinnego, psychologicznego) dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz osób z ich otoczenia w celu poprawy ich sytuacji społeczno-zawodowej i/lub
- w zakresie wsparcia służącego poprawie dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej realizowanych przez podmioty, o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym (tj. Centra Integracji Społecznej (CIS), Kluby Integracji Społecznej (KIS)) poprzez stworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej i/lub wsparcia dla zatrudnienia i usług rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami

SPIS TREŚCI

Słownik skrótów i pojęć	4
I. Informacje ogólne	17
1. Regulamin konkursu	17
2. Podstawy prawne	17
3. Podstawowe informacje na temat konkursu	22
4. Przedmiot konkursu	24
5. Kwota przeznaczona na konkurs	30
II. Wymagania konkursowe	31
1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu	32
2. Uczestnicy projektu	33
3. Okres realizacji projektu	34
4. Minimalne wymagania w zakresie struktury projektu	35
4.1 Realizacja zasad horyzontalnych	37
4.2. Mechanizm racjonalnych usprawnień	41
5. Wymagania w zakresie wskaźników w projekcie	43
6. Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego	43
7. Zamówienia udzielane w ramach projektu i klauzule społeczne	46
8. Umowa o dofinansowanie projektu	49
III. Podstawowe zasady udzielania finansowania	53
1. Informacje ogólne	53
2. Wkład własny	54
3. Szczegółowy budżet projektu	58
3.1 Koszty pośrednie i bezpośrednie	59
3.2 Podatek od towarów i usług (VAT)	62
3.3 Cross-financing, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne	62
4. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie projektu	64
5. Rozliczanie wydatków w projekcie	65

5.1 Wyodrębniona ewidencja wydatków	66
5.2 Harmonogram płatności.....	66
5.3 Przekazywanie dofinansowania	67
5.4 Dochód wygenerowany podczas realizacji projektu	69
6. Pomoc publiczna	69
IV. Składanie wniosku o dofinansowanie projektu	71
1. Termin złożenia wniosku o dofinansowanie projektu	71
2. Warunki techniczne – tryb i miejsce składania wniosku o dofinansowanie projektu	72
3. Uzupełnianie lub poprawianie wniosku o dofinansowanie projektu	74
V. Wybór projektów	76
1. Komisja Oceny Projektów.....	76
2. Procedura wyboru projektów w ramach konkursu.....	77
2.1. Analiza kart oceny i obliczanie liczby przyznanych punktów	79
2.2. Negocjacje.....	81
2.3. Zakończenie oceny i rozstrzygnięcie konkursu.....	83
VI. Procedura odwoławcza	85
1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy procedury odwoławczej	85
2. Protest.....	85
3. Sposób złożenia protestu.....	86
4. Zakres i weryfikacja protestu.....	87
5. Pozostawienie protestu bez rozpatrzenia	88
6. Rozpatrzenie protestu.....	90
7. Wycofanie protestu	91
8. Skarga do sądu administracyjnego	91
VII. Postanowienia końcowe	93
VIII. Spis załączników	94

Słownik skrótów i pojęć

Akredytacja – akredytacja przyznawana przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego dla podmiotów lub partnerstw świadczących łącznie wszystkie typy usług wsparcia ekonomii społecznej wskazanych w KPRES w związku ze spełnieniem przez nie Standardów Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej w ramach AKSES

AKSES – System Akredytacji i Standardów Działania Instytucji Wsparcia Ekonomii Społecznej

Beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 10 oraz w art. 63 rozporządzenia ogólnego

Centrum integracji społecznej (CIS) – podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, posiadający aktualny wpis do rejestru CIS prowadzonego przez właściwego wojewodę

decyzja o dofinansowanie projektu – umowa, o której mowa w art. 2 pkt. 2 ustawy

dostępność – właściwość środowiska fizycznego, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz towarów i usług, pozwalająca osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami.

Dostępność jest warunkiem wstępnym prowadzenia przez wiele osób z

niepełnosprawnościami niezależnego życia i uczestniczenia w życiu społecznym

i gospodarczym. Dostępność może być zapewniona przede wszystkim dzięki stosowaniu

konceptji uniwersalnego projektowania, a także poprzez stosowanie mechanizmu

racjonalnych usprawnień (MRU), w tym technologii i urządzeń kompensacyjnych dla osób

z niepełnosprawnościami. W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności,

dostępność oznacza, że wszystkie ich produkty (na przykład strona lub aplikacja

internetowa, materiały szkoleniowe, konferencja, wybudowane lub modernizowane

obiekty, zakupione środki transportu) mogą być wykorzystywane (używane) przez osoby

z niepełnosprawnościami. W przypadku modernizacji dostępność dotyczy co najmniej tych elementów budynku, które były przedmiotem finansowania z EFSiL.

DWUP – Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

EFSiL – Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

FS – Fundusz Spójności

Fundusze strukturalne – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny

Gospodarstwo domowe – jednostka (ekonomiczna, społeczna) spełniająca łącznie poniższe warunki:

- a) posiadająca wspólne zobowiązania;
- b) dzieląca wydatki domowe lub codzienne potrzeby;
- c) wspólnie zamieszkująca.

Gospodarstwo domowe to zarówno osoba zamieszkująca samotnie, jak również grupa ludzi (niekoniecznie spokrewniona) mieszkająca pod tym samym adresem wspólnie prowadząca dom, np. mająca przynajmniej jeden wspólny posiłek dziennie lub wspólny pokój dzienny. Gospodarstwem domowym nie jest gospodarstwo zbiorowe lub gospodarstwo instytucjonalne (jako przeciwieństwo prywatnego), a więc szpital, dom opieki dla osób starszych, więzienie, koszary wojskowe, instytucja religijna, szkoła z internatem, pensjonat, hotel robotniczy itp.

IOK – Instytucja Organizująca Konkurs - Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

IP RPO WD – Instytucja Pośrednicząca Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, której rolę pełni Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

IZ RPO WD – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, której rolę pełni Zarząd Województwa Dolnośląskiego

JST / j.s.t. – Jednostki samorządu terytorialnego

KE – Komisja Europejska

Klub integracji społecznej (KIS) – podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, posiadający aktualny wpis do rejestru KIS prowadzonego przez właściwego wojewodę

KM RPO WD – Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020

Koncepcja uniwersalnego projektowania – projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania.

Koncepcja jest oparta na ośmiu regułach:

- a) równe szanse dla wszystkich – równy dostęp do wszystkich elementów środowiska na przykład przestrzeni, przedmiotów, budynków itd.,
- b) elastyczność w użytkowaniu – różnorodny sposób użycia przedmiotów ze względu na możliwości i potrzeby użytkowników,
- c) prostota i intuicyjność w użyciu – projektowanie przestrzeni i przedmiotów, aby ich funkcje były zrozumiałe dla każdego użytkownika, bez względu na jego doświadczenie, wiedzę, umiejętności językowe czy poziom koncentracji,
- d) postrzegalność informacji – przekazywana za pośrednictwem przedmiotów i struktur przestrzeni informacja ma być dostępna zarówno w trybie dostępności wzrokowej, słuchowej, jak i dotykowej,
- e) tolerancja na błędy – minimalizacja ryzyka błędnego użycia przedmiotów oraz ograniczania niekorzystnych konsekwencji przypadkowego i niezamierzonego użycia danego przedmiotu,
- f) niewielki wysiłek fizyczny podczas użytkowania – takie projektowanie przestrzeni i przedmiotów, aby korzystanie z nich było wygodne, łatwe i nie wiązało się z wysiłkiem fizycznym,
- g) rozmiar i przestrzeń wystarczające do użytkowania – odpowiednie dopasowanie przestrzeni do potrzeb jej użytkowników,
- h) percepcja równości – równoprawny dostęp do środowiska, korzystania ze środków transportu i usług powszechnych lub powszechnie zapewnionych jest zapewniony w taki sposób, aby korzystający nie czuł się w jakikolwiek sposób dyskryminowany czy stygmatyzowany.

Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne.

W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, koncepcja uniwersalnego projektowania jest realizowana przez zastosowanie co najmniej standardów dostępności dla polityki spójności 2014-2020

kontrakt socjalny – kontrakt socjalny w rozumieniu art. 6 pkt 6 ustawy z dnia 12 marca

2004 r. o pomocy społecznej

KOP – Komisja Oceny Projektów

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES) – program rozwoju przyjęty uchwałą nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r. w sprawie przyjęcia programu pod nazwą „Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej”, określający cele i kierunki polityki publicznej w obszarze włączenia społecznego oraz wspierania rozwoju ekonomii społecznej w latach 2014-2020

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy

Mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU) – to konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. MRU oznacza także możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projektach realizowanych z polityki spójności (w charakterze uczestnika lub personelu projektu) osoby z niepełnosprawnością. Każde zastosowanie MRU wynika z występowania przynajmniej trzech czynników w projekcie:

- a) specjalnej potrzeby uczestnika projektu/użytkownika produktów projektu lub personelu projektu;
- b) barier otoczenia;
- c) charakteru interwencji;

MOPR – tzw. miejski ośrodek pomocy rodzinie, tj. miejski OPS, który realizuje zadania PCPR w mieście na prawach powiatu

MOS – Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii

MOW - Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej

Osoba bezrobotna – osoba bezrobotna w rozumieniu „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020”, tj.: osoba pozostająca bez pracy, gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukująca zatrudnienia. Niezależnie od spełnienia powyższych przesłanek, zarejestrowani bezrobotni są zaliczani do osób bezrobotnych. Osobami

bezrobotnymi są zarówno osoby bezrobotne w rozumieniu Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, jak i osoby zarejestrowane jako bezrobotne. Definicja nie uwzględnia studentów studiów stacjonarnych, nawet jeśli spełniają powyższe kryteria. Osoby kwalifikujące się do urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, które są bezrobotne w rozumieniu niniejszej definicji (nie pobierają świadczeń z tytułu urlopu), są również osobami bezrobotnymi. Taka sytuacja ma miejsce w momencie gdy np. osoba bezrobotna urodziła dziecko, niemniej w związku z tym, iż jest niezatrudniona nie pobiera od pracodawcy świadczeń z tytułu urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego. W związku z tym, należy ją traktować jako osobę bezrobotną.

Ponadto, zgodnie z WLWK, osobę w wieku emerytalnym (w tym osobę, która osiągnęła wiek emerytalny, ale nie pobiera świadczeń emerytalnych) oraz osobę pobierającą emeryturę lub rentę, która spełnia warunki definicji wskaźnika dot. osób bezrobotnych objętych wsparciem (tj. pozostaje bez pracy, jest gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukuje zatrudnienia) należy traktować jako bezrobotną.

Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:

- a) osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- b) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- c) osoby przebywające w pieczy zastępczej (w tym również osoby przebywające w pieczy zastępczej na warunkach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- d) osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;

- e) osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- f) osoby z niepełnosprawnością – osoby z niepełnosprawnością w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 lub uczniowie/dzieci z niepełnosprawnościami w rozumieniu „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020”;
- g) członkowie gospodarstw domowych sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z nich nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością;
- h) osoby niesamodzielne;
- i) osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020”;
- j) osoby odbywające kary pozbawienia wolności;
- k) osoby korzystające z PO PŻ.

Za **osobę doświadczającą wielokrotnego wykluczenia społecznego** uznaje się osobę doświadczającą wykluczenia z powodu więcej niż jednej z przesłanek, o których mowa powyżej.

Osoby z niepełnosprawnością – w zakresie konkursu to osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Osoba z niepełnosprawnością sprzężoną – osoba, u której stwierdzono występowanie dwóch lub więcej niepełnosprawności

Ośrodek wsparcia ekonomii społecznej (OWES) – podmiot lub partnerstwo posiadający akredytację, świadczący komplementarnie pakiet usług wsparcia ekonomii społecznej wskazanych w KPRES

Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym mogą należeć m.in. osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

PI – Priorytet Inwestycyjny

Podmiot ekonomii społecznej (PES):

- a) PS, w tym spółdzielnia socjalna, o której mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
- b) podmiot reintegracyjny, realizujący usługi reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:
  - i) CIS i KIS;
  - ii) ZAZ i WTZ, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- c) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub spółka non-profit, o której mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 tej ustawy, o ile udział sektora publicznego w tej spółce wynosi nie więcej niż 50%;
- d) spółdzielnia, której celem jest zatrudnienie tj. spółdzielnia pracy lub spółdzielnia inwalidów i niewidomych, działające w oparciu o ustawę z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze.

PO PŻ - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Portal – portal internetowy, o którym mowa w art. 115 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego:
adres portalu funduszy europejskich

projekt – projekt, o którym mowa w art. 2 pkt 18 ustawy

Projekt partnerski – projekt partnerski, o którym mowa w art. 33 ustawy

Projekt socjalny – projekt socjalny, o którym mowa w art. 6 pkt 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Przedsiębiorstwo społeczne (PS) – podmiot, który spełnia łącznie poniższe warunki:

- a) jest podmiotem wyodrębnionym pod względem organizacyjnym i rachunkowym, prowadzącym
- i. działalność gospodarczą zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym lub
  - ii. działalność odpłatną pożytku publicznego w rozumieniu art. 8 ustawy z dnia 24 kwietnia 2004 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub
  - iii. działalność oświatową w rozumieniu art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, lub
  - iv. działalność kulturalną w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,

której celem jest:

- i) integracja społeczna i zawodowa określonych kategorii osób wyrażona poziomem zatrudnienia tych osób:

(1) zatrudnienie co najmniej 50%:

- osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z wyłączeniem osób niepełnoletnich, lub
- osób bezrobotnych, lub
- absolwentów CIS i KIS, w rozumieniu art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, lub
- osób ubogich pracujących, lub

- osób opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii, lub
  - osób opuszczających zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich;
- (2) zatrudnienie co najmniej 30% osób o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- ii) lub realizacja usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej, usług opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 lub usług wychowania przedszkolnego w przedszkolach lub w innych formach wychowania przedszkolnego zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, przy jednoczesnej realizacji integracji społecznej i zawodowej osób, o których mowa w ppkt i, wyrażonej zatrudnieniem tych osób na poziomie co najmniej 20% (o ile przepisy prawa krajowego nie stanowią inaczej);
- b) jest podmiotem, który nie dystrybuuje zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników, ale przeznaczą go na wzmocnienie potencjału przedsiębiorstwa jako kapitał niepodzielny oraz w określonej części na reintegrację zawodową i społeczną lub na działalność pożytku publicznego prowadzoną na rzecz społeczności lokalnej, w której działa przedsiębiorstwo;
- c) jest zarządzany na zasadach demokratycznych, co oznacza, że struktura zarządzania PS lub ich struktura własnościowa opiera się na współzarządzaniu w przypadku spółdzielni, akcjonariacie pracowniczym lub zasadach partycypacji pracowników, co podmiot określa w swoim statucie lub innym dokumencie założycielskim;
- d) wynagrodzenia wszystkich pracowników, w tym kadry zarządzającej są ograniczone limitami, tj. nie przekraczają wartości, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- e) zatrudnia w oparciu o umowę o pracę, spółdzielczą umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną (z wyłączeniem osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, które prowadzą działalność gospodarczą) co najmniej trzy osoby

w wymiarze czasu pracy co najmniej 1/4 etatu , a w przypadku umów cywilnoprawnych na okres nie krótszy niż 3 miesiące i obejmujący nie mniej niż 120 godzin pracy łącznie przez wszystkie miesiące, przy zachowaniu proporcji zatrudnienia określonych w lit. a.

PUP – powiatowy urząd pracy

Realizator projektu – nieposiadająca osobowości prawnej jednostka organizacyjna Beneficjenta, która w jego imieniu realizuje projekt

rodzina – zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące

rozporządzenie ogólne – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320), z późn. zm.

rozporządzenie EFS – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470), z późn. zm.

RPO WD – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020

Runda konkursu – wyodrębniona część konkursu obejmująca nabór projektów, ocenę spełniania kryteriów wyboru projektów i rozstrzygnięcie właściwej instytucji w zakresie wyboru projektów do dofinansowania

SL2014 – aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego, o którym mowa w rozdziale 16 ustawy

SOWA EFS RPDS – System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 dostępny na stronie [adres strony internetowej z generatorem](#)

[SOWA EFS RPDS](#) lub zamiennie [adres strony internetowej z generatorem SOWA EFS RPDS](#)

SUDOP – System Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej

Standard minimum – narzędzie używane do oceny realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS. Narzędzie to obejmuje zestaw pięciu zagadnień i ocenia czy Wnioskodawca uwzględnił kwestie równościowe w ramach analizy problematyki projektu, zaplanowanych działań, wskaźników i opisu wpływu realizacji projektu na sytuację kobiet i mężczyzn, a także w ramach działań na rzecz zespołu projektowego

Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2010 – zestaw jakościowych i technicznych wymagań w stosunku do wsparcia finansowanego ze środków funduszy polityki spójności, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości skorzystania z udziału w projektach, jak i z efektów ich realizacji. Opracowano sześć standardów: szkoleniowy, edukacyjny, informacyjno-promocyjny, cyfrowy, architektoniczny oraz transportowy. Standardy te stanowią załącznik nr 2 do „Wytucznych w zakresie równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020”

SZOOP RPO WD – Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020

Ścieżka reintegracji – zestaw kompleksowych i zindywidualizowanych form wsparcia, mających na celu wyprowadzenie osób, rodzin lub środowiska z ubóstwa lub wykluczenia społecznego. Ścieżka reintegracji może być realizowana w ramach jednego projektu (ścieżka udziału w projekcie) lub – ze względu na złożoność problemów i potrzeb danej osoby, rodziny lub środowiska – wykraczać poza ramy jednego projektu i być kontynuowana w innym projekcie lub pozaprojektowo. Wsparcie w ramach ścieżki reintegracji może być realizowane przez jedną lub przez kilka instytucji zazwyczaj w sposób sekwencyjny

TIK – technologie informacyjno-komunikacyjne

Uczestnik projektu – jest to osoba fizyczna bez względu na wiek lub podmiot bezpośrednio korzystający z interwencji EFS. Jako uczestników wykazuje się wyłącznie te osoby i podmioty, które można zidentyfikować i uzyskać od nich dane niezbędne do określenia między innymi

wspólnych wskaźników produktu (w przypadku osób fizycznych oraz wsparcia pracowników instytucji dotyczących co najmniej płci, statusu na rynku pracy, wieku, wykształcenia) i dla których planowane jest poniesienie określonego wydatku. Osób lub podmiotów niekorzystających z bezpośredniego wsparcia nie należy wykazywać jako uczestników. Bezpośrednie wsparcie uczestnika to wsparcie, na które zostały przeznaczone określone środki, świadczone na rzecz konkretnej osoby/podmiotu, prowadzące do uzyskania korzyści przez uczestnika (np. nabycia kompetencji, podjęcia zatrudnienia).

UE – Unia Europejska

umowa o dofinansowanie projektu – umowa, o której mowa w art. 2 pkt 26 lit. a ustawy

Usługi aktywnej integracji – usługi, których celem jest:

- a) odbudowa i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu (reintegracja społeczna) lub
- b) odbudowa i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy (reintegracja zawodowa) lub
- c) zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego

Do usług aktywnej integracji należą m.in. usługi o charakterze:

- społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej;
- zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądanego na rynku pracy, pomoc w utrzymaniu zatrudnienia (w zakresie form wsparcia określonych w Rozdziale I Podrozdziale 4 Regulaminu konkursu);
- edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia do potrzeb rynku pracy (m.in. edukacja formalna);
- zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.

usługi asystenckie – to usługi świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami, umożliwiające stałe lub okresowe wsparcie tych osób

w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do ich aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego

ustawa - ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1431)

warunki formalne - warunki odnoszące się do kompletności, formy oraz terminu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, których weryfikacja odbywa się przez stwierdzenie spełniania albo niespełniania danego warunku

wkład własny – zgodnie z „Wytocznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” są to środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez Beneficjenta, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną Beneficjentowi przekazane w formie dofinansowania (różnica między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną Beneficjentowi, zgodnie ze stopą dofinansowania dla projektu. Stopa dofinansowania dla projektu rozumiana jako % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych).

WLWK – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych 2014-2020, stanowiąca załącznik nr 2 do „Wytocznich w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020”

wniosek – wniosek o dofinansowanie projektu

Wnioskodawca – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu

WTZ – warsztat terapii zajęciowej - wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka stwarzająca osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia

ZAZ – zakład aktywności zawodowej – wyodrębniona organizacyjnie i finansowo jednostka, o której mowa w art. 29 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

I. Informacje ogólne

1. Regulamin konkursu

Regulamin w szczególności określa cel i zakres konkursu, zasady jego organizacji, warunki uczestnictwa, sposób wyboru projektów oraz pozostałe informacje niezbędne podczas przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektu w ramach Poddziałania 9.1.1 typ projektów A i C RPO WD.

Przystąpienie do konkursu jest równoznaczne z akceptacją przez Wnioskodawcę postanowień Regulaminu.

IOK zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w Regulaminie w trakcie trwania konkursu, z zastrzeżeniem zmian skutkujących nierównym traktowaniem Wnioskodawców, chyba że konieczność wprowadzenia tych zmian wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa. W przypadku zmiany Regulaminu IOK zamieszcza w każdym miejscu, w którym podała do publicznej wiadomości Regulamin informację o jego zmianie, aktualną treść Regulaminu, uzasadnienie oraz termin, od którego zmiana obowiązuje.

IOK udostępnia na stronach internetowych adres strony internetowej IOK oraz adres portalu funduszy europejskich poprzednie i obowiązujące wersje Regulaminu. W przypadku zmiany Regulaminu IOK niezwłocznie i indywidualnie informuje o niej każdego Wnioskodawcę, a więc podmiot, który w ramach trwającego konkursu złożył już wniosek. Zaleca się, aby Wnioskodawcy zainteresowani aplikowaniem o środki w ramach konkursu na bieżąco zapoznawali się z informacjami zamieszczanymi na stronach internetowych adres strony internetowej IOK oraz adres portalu funduszy europejskich.

Odpowiedzialność za znajomość podstawowych dokumentów, zasad i wytycznych związanych z przygotowaniem wniosku bierze na siebie Wnioskodawca. Wnioskodawcy aplikujący o środki w ramach konkursu zobowiązani są do korzystania z aktualnych wersji dokumentów chyba, że z treści kryteriów wyboru projektów wynika inaczej. W kwestiach nieuregulowanych Regulaminem konkursu zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa polskiego i Unii Europejskiej.

2. Podstawy prawne

Konkurs jest organizowany w oparciu o następujące akty prawne i dokumenty:

- a. rozporządzenie ogólne;

- b. rozporządzenie EFS;
- c. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347/289 z 20.12.2013 r.);
- d. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz. Urz. UE L 193/1 z 30.07.2018 r.);
- e. ustawę;
- f. ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.1986, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi;
- g. ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.);
- h. ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351);
- i. ustawę z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 362);
- j. ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.);
- k. ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, z późn. zm.);
- l. ustawę z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1330, z późn. zm.);
- m. ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi;
- n. ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.);
- o. ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.);
- p. ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 217);

- q. ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998, z późn. zm.);
- r. ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 969);
- s. ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, z późn. zm.);
- t. ustawę z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1205);
- u. ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1878);
- v. ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.);
- w. ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 450, z późn. zm.);
- x. ustawę z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 594, z późn. zm.);
- y. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2174, z późn. zm.);
- z. ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 300, późn. zm.);
- aa. ustawę z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2188, z późn. zm.);
- bb. ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2204, z późn. zm.);
- cc. ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.);
- dd. ustawę z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1285);
- ee. Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.U.UE.L.2013.352.1);

- ff. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z 17.06.2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U.UE.L.2014.187.1 z późn. zm.);
- gg. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U.UE L.2014.94.65, z późn. zm.);
- hh. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073);
- ii. Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1871);
- jj. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawionych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. nr 53, poz. 311, z późn. zm.);
- kk. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 350);
- ll. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1011);
- mm. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 971);
- nn. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. poz. 2367);
- oo. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 przyjęty przez Komisję Europejską 27.07.2018 r., z późn. zm.;
- pp. Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 z dnia 25 marca 2019 r., wersja 41;

- qq. Plan działania w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na rok 2019 dla Osi Priorytetowej 9 – Włączenie społeczne, zawierający kryteria wyboru projektów, zatwierdzony uchwałą nr 98/18 Komitetu Monitorującego RPO WD 2014-2020 z dnia 11 grudnia 2018 roku z późn. zm.;
- rr. Porozumienie nr DEF-Z/890/15 w sprawie powierzenia zadań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego – Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy, zawarte w dniu 22 maja 2015 r., z późn. zm.;
- ss. Porozumienie w sprawie powierzenia przetwarzania danych osobowych w ramach bazy danych związanych z realizowaniem zadań Instytucji Zarządzającej przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego w ramach RPO WD 2014-2020 nr DRPO-Z/1067/15c z dnia 5 sierpnia 2015 r., z późn. zm.;
- tt. Porozumienie w sprawie dalszego powierzenia przetwarzania danych osobowych w ramach centralnego systemu teleinformatycznego wspierającego realizację programów operacyjnych w związku z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 nr DEF-Z/1071/15 z dnia 20 sierpnia 2015 r., z późn. zm.;
- uu. Wytyczne z dnia 13 lutego 2018 r. w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020, obowiązujące od 7 marca 2018 r.;
- vv. Wytyczne z dnia 19 lipca 2017 r. w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, obowiązujące od 23.08.2017 r.;
- ww. Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, obowiązujące od 9 lipca 2018 r.;
- xx. Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020, obowiązujące od 11 kwietnia 2018 r.;
- yy. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020, obowiązujące od dnia 09.01.2018 r.;

- zz. Wytyczne z grudnia 2017 r. w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020, obowiązujące od 19 grudnia 2017 roku;
- aaa. Wytyczne z dnia 3 listopada 2016 r. w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020;
- bbb. Wytyczne z lutego 2017 r. w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020, obowiązujące od 31 marca 2017 r.;
- ccc. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020, obowiązujące od 1 stycznia 2018 r.;
- ddd. Instrukcję wypełniania wniosku o dofinansowanie w konkursach ogłaszanych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 - upublicznioną na stronie internetowej IOK – wersja aktualna na dzień rozpoczęcia naboru;

3. Podstawowe informacje na temat konkursu

Konkurs ogłasza Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy – Filia we Wrocławiu, al. Armii Krajowej 54, 50-541 Wrocław, zwany dalej Instytucją Organizującą Konkurs (IOK).

IOK ogłasza konkurs nr **RPDS.09.01.01-IP.02-02-352/19** na projekty realizowane w ramach

- **drugiego typu operacji 9.1.A**, tj. na projekty na rzecz integracji społeczno-zawodowej; i/lub

- **typu operacji 9.1.C**, tj.:

1) wsparcia służącego poprawie dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej realizowanych przez podmioty, o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym (tj. Centra Integracji Społecznej (CIS), Kluby Integracji Społecznej (KIS)) poprzez stworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej; i/lub

2) wsparcia dla zatrudnienia i usług rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami

w ramach Osi Priorytetowej 9 Włączenie społeczne, Działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałania nr 9.1.1 Aktywna integracja – konkursy horyzontalne.

Konkurs ma charakter horyzontalny, tzn. nabór wniosków skierowany jest do wszystkich Beneficjentów przewidzianych do aplikowania w Działaniu 9.1 – typ projektów A i C. Konkurs obejmuje projekty realizowane na obszarze województwa dolnośląskiego.

Projekty składane w odpowiedzi na konkurs powinny przyczyniać się do realizacji celów RPO WD, w szczególności muszą wpisywać się w realizację celu szczegółowego Poddziałania 9.1.1. „Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia oraz zatrudnienia” – w zakresie określonym w Rozdziale I, Podrozdziale 4 Regulaminu konkursu.

Kategorią interwencji dla konkursu jest kategoria interwencji 109, która dotyczy aktywnego włączenia, w tym w celu promowania równości szans i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększania szans na zatrudnienie.

Konkurs nie został podzielony na rundy.

Wybór projektów do dofinansowania następuje w trybie konkursowym w oparciu o wniosek, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu konkursu. Ostateczny zakres informacji niezbędnych do wypełnienia wniosku w formularzu może być inny niż wskazany w załączniku (m.in. w zależności od specyfiki projektu i sytuacji Wnioskodawcy).

Wnioski w ramach konkursu będą przyjmowane w terminie i na warunkach opisanych w Rozdziale IV, Podrozdziale 1 i 2 Regulaminu konkursu.

Oświadczenia są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, z wyjątkiem oświadczenia, o którym mowa w art. 41 ust. 2 pkt. 7c ustawy.

Oświadczenia zawierają klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń”. Klauzula ta zastępuje pouczenie właściwej instytucji o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Złożenie wniosku w systemie SOWA EFS RPDS oznacza potwierdzenie zgodności z prawdą oświadczeń zawartych w części wniosku „Oświadczenia”.

IOK przeprowadza wybór projektów do dofinansowania w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny oraz zapewnia Wnioskodawcom równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania oraz zapewnia równe traktowanie Wnioskodawców.

Terminy realizacji określonych czynności wskazane w Regulaminie konkursu, jeśli nie wskazano inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

IOK będzie wymagać od Wnioskodawcy wyłącznie informacji i dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia wyboru projektów do dofinansowania, oceny spełniania kryteriów obowiązujących w konkursie oraz umożliwiających identyfikację Wnioskodawcy i komunikowanie się z nim, jak również dokumentów i oświadczeń niezbędnych do zawarcia umowy o dofinansowanie projektu.

IOK, w toku postępowania w zakresie ubiegania się o dofinansowanie, nie może żądać zaświadczeń ani dokumentów, o których mowa w art. 50a ustawy.

IOK udziela wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu i odpowiedzi na zapytania indywidualne kierowane

- **telefonicznie** - pod nr tel.: **71 39 74 110** lub **71 39 74 111** lub nr infolinii **0 800 300 376** lub
- **na adres poczty elektronicznej**: promocja@dwup.pl.

Odpowiedzi te są dodatkowo zamieszczane na stronie adres strony internetowej IOK w ramach informacji dotyczących procedury wyboru projektów oraz niezbędnych do przedłożenia wniosku.

Po ogłoszeniu konkursu IOK zorganizuje spotkanie dla Wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie. Informacje dotyczące terminu i miejsca spotkania wraz z formularzem zgłoszeniowym będą zamieszczane na stronie internetowej adres strony internetowej IOK.

4. Przedmiot konkursu

Konkurs dotyczy naboru projektów składanych w ramach:

- **drugiego typu operacji 9.1.A.**, tj. projektów na rzecz integracji społeczno- zawodowej, obejmujących następujące instrumenty:
  - a) usługi specjalistycznego poradnictwa (prawnego, rodzinnego, psychologicznego), prowadzące do integracji społecznej i zawodowej – jedynie jako element projektu;
  - b) wdrożenie/ zastosowanie form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (w tym np. środowiskowej pracy

- socjalnej, centrów aktywizacji zawodowej, animacji lokalnej, streetworkingu, coachingu, treningu pracy);
- c) działania o charakterze środowiskowym, w tym w szczególności działania edukacyjne i integracyjne, mające na celu adaptację pracownika w środowisku pracy (jedynie łącznie z główną grupą docelową);
  - d) usługi społeczne świadczone w interesie ogólnym (wyłącznie pod warunkiem, gdy jej udzielenie jest niezbędne, aby zapewnić indywidualizację i kompleksowość wsparcia dla uczestnika projektu) (np. usługi asystenckie);
  - e) wsparcie tworzenia i działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby z niepełnosprawnościami, w tym zaburzone psychicznie;
  - f) wsparcie w zakresie przygotowania osób z niepełnosprawnością do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia realizowanego przez środowiskowe domy samopomocy;
  - g) promocja i wsparcie wolontariatu w zakresie integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
  - h) organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych, w tym kosztów zatrudnienia i działania osoby prowadzącej treningi;
  - i) kursy i szkolenia służące rozwijaniu umiejętności i kompetencji społecznych;
  - j) kursy i szkolenia umożliwiające podniesienie kwalifikacji, kompetencji zawodowych lub umiejętności pożądaných na rynku pracy;
  - k) staże, praktyki zawodowe, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy;
  - l) poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy;
  - ł) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia) oraz specjalistyczne (wynikające z danej niepełnosprawności i indywidualnych potrzeb) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla zatrudnionej osoby z niepełnosprawnością;
  - m) zatrudnienie wspomagane obejmujące wsparcie osoby z niepełnosprawnością przez trenera pracy/ asystenta zawodowego u pracodawcy;
  - n) skierowanie do pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej i sfinansowanie kosztów zatrudnienia w ZAZ;

- o) jednorazowy dodatek relokacyjny dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w odległości 80 km od miejsca stałego zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dojazdu i/lub zakwaterowania;
- p) skierowanie i sfinansowanie terapii psychologicznej, rodzinnej lub psychospołecznej dla osób z otoczenia (jako element projektu);
- r) skierowanie i sfinansowanie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, o którym mowa w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (jako element projektu);
- s) skierowanie i sfinansowanie programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego w przypadku osób uzależnionych od alkoholu, w rozumieniu przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jako element projektu);
- t) skierowanie i sfinansowanie programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej dla osób uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii (jako element projektu).

UWAGA!

Instrumenty wskazane w lit.: a), b), c), d), e), f) g), h), i) to usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym.

Instrumenty wskazane w lit.: b), e), j), k), l) ł), m), n), o) to usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym.

Instrumenty wskazane w lit.: e), p), r), s), t) to usługi aktywnej integracji o charakterze zdrowotnym.

W przypadku usług wymienionych w podpunktach b) i e) o zaliczeniu danej formy wsparcia do usług o charakterze społecznym, zawodowym lub zdrowotnym decyduje dominujący charakter konkretnego instrumentu (np. świadczenie środowiskowej pracy socjalnej będzie zaliczane do usług o charakterze społecznym, a wsparcie trenera pracy – do usług o charakterze zawodowym).

Dokonany powyżej podział ma znaczenie przy planowaniu ścieżki reintegracji, która - zgodnie z kryterium dostępu nr 4 - w stosunku do każdego uczestnika musi

przewidywać realizację usług aktywnej integracji o charakterze **co najmniej społecznym**.

i/lub

– **typu operacji 9.1.C.**, tj. projektów w zakresie:

- 1) wsparcia służącego poprawie dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej realizowanych przez podmioty, o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym (tj. Centra Integracji Społecznej (CIS), Kluby Integracji Społecznej (KIS)) poprzez stworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej:
  - a) w istniejących CIS lub KIS;
  - b) poprzez utworzenie nowych CIS lub KIS.

i/lub

- 2) wsparcia dla zatrudnienia i usług rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami poprzez:
  - a) tworzenie nowych Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ) (wyłącznie w przypadku, gdy analiza potrzeb regionu wykaże potrzebę tworzenia kolejnych podmiotów tego typu oraz zagwarantowana zostanie trwałość ich funkcjonowania);
  - b) zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w istniejących ZAZ z możliwością objęcia tych osób usługami aktywnej integracji;

UWAGA!

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 okres zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w ZAZ po zakończeniu realizacji projektu jest co najmniej równy okresowi zatrudnienia w ramach projektu; okres może być krótszy wyłącznie w sytuacji, gdy osoba z niepełnosprawnością podejmie w tym okresie zatrudnienie poza ZAZ.

- c) wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie osób zatrudnionych w ZAZ do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ na otwartym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej, w tym wsparcie dla osób zatrudnionych w ZAZ

- usługami asystenckimi oraz usługami trenera pracy, umożliwiającymi uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia;
- d) tworzenie nowych WTZ (wyłącznie w przypadku, gdy analiza potrzeb regionu wykaże potrzebę tworzenia kolejnych podmiotów tego typu oraz zagwarantowana zostanie trwałość ich funkcjonowania);
  - e) wsparcie w zakresie przygotowania osób z niepełnosprawnością do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej;
  - f) wsparcie usługami aktywnej integracji nowych osób w istniejących Warsztatach Terapii Zajęciowej (WTZ);
  - g) wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji, obowiązkowo ukierunkowaną na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej. W tej formie wsparcia istnieje możliwość wsparcia uczestników WTZ usługami asystenckimi oraz usługami trenera pracy, umożliwiającymi uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia, umożliwia się także realizację praktyk lub staży dla uczestników WTZ;
  - h) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy na potrzeby zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością lub dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (jako element kompleksowego projektu).

UWAGA!

Ze środków EFS w ramach projektów OPS i PCPR nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków. Świadczenia te mogą być uznane za wkład własny do projektu. Praca socjalna, stanowiąca instrument aktywnej integracji o charakterze społecznym, może być stosowana w projektach OPS i PCPR, stanowiąc jego element. Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są przyjmowane do dofinansowania.

Turnusy rehabilitacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie są traktowane jako instrument aktywnej integracji. Kwota przeznaczona na turnus rehabilitacyjny aktywizowanej osoby z niepełnosprawnością może być jednak uznana za wkład własny do projektu.

W przypadku zastosowania kontraktu socjalnego, indywidualnych programów (lub dokumentów równoważnych w przypadku PCPR) programów aktywności lokalnej w formie lokalnych programów pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz projektów socjalnych, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, obowiązkowe jest zastosowanie usług aktywnej integracji.

Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym dla osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji.

W ramach ścieżki reintegracji, obok usług aktywnej integracji, mogą być realizowane usługi społeczne, o ile jest to niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby, rodziny czy środowiska i przyczynia się do realizacji celów aktywnej integracji, przy czym wsparcie jest skoncentrowane na osobie i jej potrzebach, a nie na rozwijaniu usług.

Proces wsparcia osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, jej otoczenia, środowiska zagrożonego ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb.

W ramach Działania 9.1 projekty nie mogą być skoncentrowane na wsparciu dzieci (osób poniżej 18. roku życia), z wyłączeniem projektów przeznaczonych dla osób:

- będących w pieczy zastępczej i opuszczających tę pieczę;
- nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości;
- przebywających w MOW i MOS.

Osoby należące do otoczenia grup docelowych mogą uczestniczyć w projektach w zakresie niezbędnym do wsparcia osób z głównych grup docelowych.

W celu wymiany informacji w zakresie wsparcia udzielanego uczestnikom lub potencjalnym uczestnikom projektów, Beneficjent zobowiązuje się do współpracy z beneficjentami projektów realizowanych w celu tematycznym 8 działającymi na obszarze realizowania projektu. W związku z powyższym, **Beneficjent zobowiązuje się do przekazania**

otrzymanych (od podmiotów realizujących projekty w ramach celu tematycznego 8 na obszarze gminy/powiatu w których realizuje projekt) **informacji o możliwościach wsparcia, harmonogramie realizacji, grupie docelowej oraz warunkach udziału w projekcie, uczestnikom swojego projektu oraz udzielania im ewentualnego wsparcia w procesie rekrutacji.**

Wykaz projektów realizowanych w ramach celu tematycznego 8 jest zamieszczony na stronie [adres strony internetowej IOK z bazą projektów CT 8 i CT 9](#).

5. Kwota przeznaczona na konkurs

Alokacja środków europejskich przeznaczona na konkurs wynosi **8 000 000 EUR**, tj. **34 360 000 PLN**.

Alokacja jest przeliczona po kursie Europejskiego Banku Centralnego (EBC) z dnia 28.03.2019 r. (1 euro = 4,2950 PLN). Kurs jest publikowany na stronie internetowej: [adres strony, na której publikowany jest kurs Euro](#).

Mając na uwadze fakt, że alokacja w ramach Programu określona jest w Euro, IOK zastrzega możliwość zmiany kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów wyrażonej w PLN w wyniku zmiany kursu walutowego.

Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi **85%**.

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE i budżet państwa) wynosi:

- dla projektów realizowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie - **85%**,
- dla pozostałych projektów – **95%**. W przypadku, gdy OPS lub PCPR jest **partnerem** w projekcie, którego Wnioskodawcą (liderem) jest podmiot inny niż OPS (realizator projektu w imieniu Gminy) lub PCPR (realizator projektu w imieniu Powiatu), wówczas maksymalny poziom dofinansowania wynosi **95% (85% środki europejskie, 10% - budżet państwa)**.

Minimalny udział wkładu własnego Beneficjenta w ramach konkursu wynosi:

- dla projektów realizowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie - **15% wydatków kwalifikowalnych projektu**,

- dla pozostałych projektów – **5% wydatków kwalifikowalnych projektu.**

W przypadku, gdy OPS lub PCPR jest **partnerem** w projekcie, którego Wnioskodawcą (liderem) jest podmiot inny niż OPS (realizator projektu w imieniu Gminy) lub PCPR (realizator projektu w imieniu Powiatu), wówczas minimalny udział wkładu własnego wynosi 5%.

Minimalna wartość projektu wynosi 50 000 PLN.

IOK zastrzega możliwość zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach konkursu, zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy. Przy zwiększeniu ww. kwoty zostanie zachowana zasada równego traktowania, co może polegać na objęciu dofinansowaniem wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów albo objęciu dofinansowaniem kolejno wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów oraz taką samą ocenę (tj. wszystkich projektów, które otrzymały taką samą liczbę punktów), z zastrzeżeniem Rozdziału V, Podrozdziału 2.3. Alokacja może zostać zwiększona między innymi w celu dofinansowania projektów, na które nie wystarczyło środków, jak i zwiększona w celu dofinansowania projektów wyłonionych w procedurze odwoławczej.

IOK dopuszcza również możliwość zwiększenia dofinansowania w zależności od dostępności środków w trakcie realizacji projektu.

IOK podpisuje umowy o dofinansowanie projektu do poziomu dostępnych środków europejskich w konkursie. Ilekroć w Regulaminie konkursu jest mowa o umowie o dofinansowanie projektu, należy przez to rozumieć także decyzję o dofinansowaniu projektu Województwa Dolnośląskiego, o której mowa w Rozdziale II, Podrozdziale 8 Regulaminu konkursu.

II. Wymagania konkursowe

Wszelkie szczegółowe informacje dotyczące oceny spełnienia przez wniosek wymagań konkursowych w zakresie kryteriów wyboru projektów zostały przedstawione zbiorczo w załączniku nr 13 do Regulaminu konkursu:

- w pkt. 1 – kryteria formalne wspólne dla wszystkich naborów konkursowych,
- w pkt. 2 – kryteria formalne specyficzne dla naboru,
- w pkt. 3 – kryteria dostępu,

- w pkt. 4 – kryteria horyzontalne,
- w pkt. 5 – kryteria merytoryczne wspólne dla wszystkich naborów konkursowych,
- w pkt. 6 – kryteria merytoryczne specyficzne dla naboru,
- w pkt. 7 – kryteria premiujące,
- w pkt. 8 – kryteria etapu negocjacji w ramach EFS dla trybu konkursowego.

1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu

W ramach konkursu o dofinansowanie realizacji projektu mogą ubiegać się następujące **podmioty wyszczególnione w SZOOP RPO WD:**

- a) w zakresie drugiego typu projektów w ramach operacji 9.1.A:
  - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia;
  - jednostki organizacyjne j.s.t.;
  - jednostki organizacyjne pomocy społecznej;
  - organizacje pozarządowe;
  - lokalne grupy działania;
  - podmioty ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstwa społeczne;
  - kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych;
  - PFRON.
- b) w zakresie projektów typu 9.1.C:
  - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia;
  - jednostki organizacyjne j.s.t.;
  - organizacje pozarządowe;
  - podmioty ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstwa społeczne;
  - jednostki organizacyjne pomocy społecznej;
  - lokalne grupy działania;
  - kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych.

O dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty, które podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania, w tym wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Uczestnicy projektu

Zgodnie z SZOOP RPO WD, grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia to:

- a) w zakresie drugiego typu projektów w ramach operacji 9.1.A:
  - osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w tym osoby pozostające bez zatrudnienia wymagające w pierwszej kolejności aktywizacji społecznej;
  - otoczenie osób wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla udzielenia wsparcia dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w ramach projektu).
- b) w zakresie projektów typu 9.1.C:
  - osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w tym osoby pozostające bez zatrudnienia wymagające w pierwszej kolejności aktywizacji społecznej;
  - otoczenie osób wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla udzielenia wsparcia dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w ramach projektu).

W przypadku osób bezrobotnych w ramach konkursu wsparcie jest kierowane do osób bezrobotnych, wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów i usług rynku pracy jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności usług aktywnej integracji o charakterze społecznym. Uczestnik zostanie zakwalifikowany w PI 9i do określonego rodzaju wsparcia na podstawie jego potrzeb i predyspozycji dokonanej przez Beneficjenta. W ramach projektów OPS (a także MOPR – gdzie zadania PCPR w miastach na prawach powiatu realizują miejskie OPS) wsparciem są obejmowane osoby bezrobotne, które korzystają z pomocy społecznej w myśl ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i którym do aktywizacji zawodowej niezbędne jest w pierwszej kolejności udzielenia wsparcia w zakresie integracji społecznej.

W ramach RPO WD osoby ze społeczności romskiej mogą uzyskać wsparcie, o ile są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, przy czym wsparcie nie może mieć charakteru wsparcia dedykowanego wyłącznie tej społeczności.

W ramach RPO WD 2014-2020 nie jest udzielane wsparcie dla osób odbywających karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.

Weryfikacja dokonywana przez Beneficjenta celem sprawdzenia, czy uczestnik spełnia kryteria kwalifikowalności udziału w projekcie odbywa się na podstawie:

- a) urzędowego zaświadczenia lub oświadczenia uczestnika w przypadku osób zarejestrowanych w urzędach pracy jako bezrobotne, a w przypadku osób z niepełnosprawnością - odpowiedniego orzeczenia lub innego dokumentu poświadczającego stan zdrowia;
- b) oświadczenia w przypadku pozostałych osób, np. osób biernych zawodowo, które nie figurują w publicznych rejestrach.

Za moment rozpoczęcia udziału w projekcie uznaje się moment przystąpienia do projektu, tj. przystąpienia do pierwszej formy wsparcia świadczonej w ramach projektu. Niemniej, dopuszcza się, aby moment rozpoczęcia udziału w projekcie był zbieżny z momentem zrekrutowania do projektu – gdy charakter wsparcia uzasadnia prowadzenie rekrutacji na wcześniejszym etapie realizacji projektu.

3. Okres realizacji projektu

IOK nie określa maksymalnego okresu realizacji projektu, ani obligatoryjnego terminu, w którym musi rozpocząć się realizacja projektu, jednak mając na uwadze sprawną realizację zaleca się, aby realizacja projektu rozpoczynała się nie wcześniej niż w styczniu 2020 r. i nie później niż w czerwcu 2020 r. Rekomenduje się również, aby realizacja projektu kończyła się najpóźniej 30 czerwca 2023 r. Końcowy wniosek o płatność należy złożyć w terminie do 30 dni od daty zakończenia realizacji projektu, wskazanej w umowie o dofinansowanie projektu. Końcem okresu kwalifikowalności wydatków w ramach okresu programowania 2014-2020 jest 31.12.2023 r.

Przy określaniu daty rozpoczęcia realizacji projektu należy uwzględnić czas trwania procedury konkursowej określony w Rozdziale VII Regulaminu konkursu.

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może przypadać na **okres przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu, jednak nie wcześniej niż przed dniem złożenia wniosku** (pod warunkiem, że wydatki te odnoszą się do okresu realizacji projektu). Wydatki te mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku

spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w „Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” i umowie o dofinansowanie projektu oraz będą przypadać na okres realizacji projektu. Na etapie oceny wniosku dokonywana jest **ocena kwalifikowalności planowanych wydatków**. Przyjęcie projektu do realizacji i podpisanie z Beneficjentem umowy o dofinansowanie projektu nie oznacza, że wszystkie wydatki, które Beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone.

IOK przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu przeprowadzi kontrolę prawidłowości udzielania zamówień (udzielonych zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, zasadą konkurencyjności lub udokumentowanym rozeznanem rynku), która będzie obejmować wszystkie postępowania o udzielenie zamówienia zakończone do dnia wyboru projektu do dofinansowania. IOK może podjąć decyzję o podpisaniu umowy z Wnioskodawcą przed zakończeniem wszystkich czynności kontrolnych w sytuacji braku zagrożenia uznania całości wydatków objętych umową za niekwalifikowalne. W sytuacji stwierdzenia podczas kontroli wydatków niekwalifikowalnych IOK po podpisaniu umowy może podjąć decyzję o pomniejszeniu przyznanego dofinansowania.

Możliwe jest ponoszenie wydatków po okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie projektu, pod warunkiem, że wydatki te odnoszą się do okresu realizacji projektu oraz zostaną uwzględnione we wniosku o płatność końcową. W takim przypadku wydatki te mogą zostać uznane za kwalifikowalne, o ile spełniają pozostałe warunki kwalifikowalności określone w „Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

4. Minimalne wymagania w zakresie struktury projektu

Konkurs obejmuje zamawianie przez IOK (poprzez wybór odpowiednich projektów) dostarczenia powtarzalnej i wystandaryzowanej usługi. IOK ustala zatem parametry konkursu, których celem jest zagwarantowanie, że projekty przyjęte do dofinansowania

będą wysokiej jakości, a uczestnikom projektów zostaną zapewnione odpowiednie warunki w udzielaniu wsparcia oraz zostaną uzyskane spodziewane efekty.

Wnioskodawca jest zobowiązany do uważnego zapoznania się z Minimalnym standardem usług i katalogiem stawek, których szczegółowy opis znajduje się w załączniku nr 7 do Regulaminu konkursu, dotyczącym:

- katalogu zadań możliwych do realizacji w ramach projektu
- minimalnego standardu usług, które mają być dostarczone w ramach projektu,
- maksymalnego budżetu przewidzianego na realizację zadań w ramach projektu.

Wnioskodawca zobowiązany jest do zastosowania cen rynkowych do określonych kategorii kosztów w projekcie.

IOK proponuje Wnioskodawcom, aby we wniosku zamieścić informacje o treści „Projekt będzie realizowany zgodnie z minimalnym standardem usług i katalogiem stawek określonym w załączniku nr 7 do Regulaminu konkursu”. Zamieszczenie proponowanego zapisu nie jest wyłącznym wyznacznikiem spełnienia kryterium merytorycznego (opisanego szczegółowo w pkt. 5 załącznika nr 13 do Regulaminu konkursu), wniosek będzie podlegał ocenie jako całość.

UWAGA!

W przypadku wskazania we wniosku założeń projektu nie uwzględniających określonych przez IOK minimalnych wymagań jakościowych, IOK dopuszcza możliwość skierowania projektu do etapu negocjacji zgodnie z zapisami kryterium opisanego w pkt. 5 załącznika nr 13 do Regulaminu konkursu.

Jeżeli w projekcie są przewidziane szkolenia i kursy zawodowe nakierowane na zdobycie konkretnych kompetencji/kwalifikacji, wówczas powinny zakończyć się odpowiednim potwierdzeniem zdobytej wiedzy lub uzyskanych kwalifikacji czy kompetencji (odpowiednim dokumentem). W przypadku gdy specyfika szkolenia tego nie wymaga wówczas można odstąpić od ww. zasady.

Pojęcie **kwalifikacji** zostało określone w załączniku nr 12 do Regulaminu konkursu.

Dokonywanie uzgodnień w zakresie uznania kwalifikacji będzie przeprowadzane przez IOK na etapie wdrażania projektu (tj. oceny, rozliczania i kontroli projektu) w oparciu o „Listę sprawdzającą do weryfikacji czy dany dokument można uznać za potwierdzający

kwalifikację na potrzeby mierzenia wskaźników monitorowania EFS dot. uzyskiwania kwalifikacji” zamieszczoną w załączniku nr 12 do Regulaminu konkursu.

4.1 Realizacja zasad horyzontalnych

- **Zasada równości szans kobiet i mężczyzn**

Zasada równości szans kobiet i mężczyzn, to zasada, która ma prowadzić do podejmowania działań na rzecz osiągnięcia stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki oraz gdy mają oni równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju), z których mogą korzystać. Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci. Jest to również uwzględnienie perspektywy płci w głównym nurcie wszystkich procesów politycznych, priorytetów i działań w ramach RPO WD, na wszystkich jego etapach wdrażania, tj. na etapie planowania, realizacji, ewaluacji. To celowe, systematyczne i świadome ocenianie danej polityki i działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i osiągnięcie równości szans kobiet i mężczyzn.

Ocena zgodności projektów współfinansowanych z EFS z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn odbywa się na podstawie tzw. „standardu minimum” stanowiącego załącznik nr 1 do „Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020” i opisanego w ww. Wytycznych oraz karcie oceny. IOK na etapie negocjacji dopuszcza możliwość poprawy/uzupełnienia wniosku w sposób skutkujący spełnieniem kryterium horyzontalnego - **Kryterium zgodności z właściwymi politykami i zasadami** (weryfikującego czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn), zgodnie z zapisami kryterium opisanego w pkt. 4 załącznika nr 13 do Regulaminu konkursu.

- **Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami**

Zasada równości szans i niedyskryminacji polega na umożliwieniu wszystkim osobom – bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną, miejsce zamieszkania – sprawiedliwego, pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia na jednakowych zasadach.

Wnioskodawca zobowiązany jest do realizacji projektu w oparciu o **standardy dostępności dla polityki spójności na lata 2014-2020**. Jest to zestaw jakościowych i technicznych wymagań w stosunku do wsparcia finansowanego ze środków funduszy polityki spójności, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości skorzystania z udziału w projektach, jak i z efektów ich realizacji. Wnioskodawcę obowiązuje 6 standardów: szkoleniowy, edukacyjny, informacyjno-promocyjny, cyfrowy, architektoniczny oraz transportowy.

- Standard szkoleniowy dotyczy realizacji szkoleń, kursów, warsztatów czy doradztwa
- Standard cyfrowy dotyczy dokumentów elektronicznych, multimediów, serwisów internetowych (m.in. innymi strony, portale, platformy i moduły e-learningowe, aplikacje webowe, formularze online, serwisy społecznościowe)
- Standard edukacyjny dotyczy budowanych, modernizowanych lub wyposażanych placówek edukacyjnych
- Standard informacyjno-promocyjny dotyczy organizowanych kampanii medialnych, materiałów informacyjnych i wydarzeń informacyjno-promocyjnych w ramach projektów
- Standard architektoniczny dotyczy dostosowania architektonicznego budynków jak i otoczenia dla osób z niepełnosprawnościami
- Standard transportowy dotyczy infrastruktury transportu publicznego.

Wykazane powyżej standardy regulują obszar, który podlega interwencji – to znaczy dotyczą produktów, będących przedmiotem projektu. W pozostałych przypadkach tzn. w obszarach uregulowanych innymi przepisami lub innymi standardami dostępności (na przykład standardami miejskimi) istnieje możliwość stosowania przez Wnioskodawcę standardów łącznie. Informacja o stosowaniu przez Wnioskodawcę innych standardów dostępności musi być wyraźnie wskazana we wniosku.

Wszystkie **nowe produkty** projektów tj. np. zasoby cyfrowe, infrastruktura, finansowane ze środków polityki spójności muszą być zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania, co oznacza co najmniej zastosowanie wyżej wymienionych standardów dostępności dla polityki spójności na lata 2014-2020. W przypadku obiektów i zasobów modernizowanych (przebudowa, rozbudowa) zastosowanie niniejszych standardów dostępności jest obligatoryjne, o ile pozwalają na to warunki techniczne i zakres prowadzonej modernizacji.

W przypadku modernizacji dostępność dotyczy co najmniej tych elementów budynków, które były przedmiotem finansowania.

Wnioskodawca zobowiązany jest wykazać we wniosku pozytywny wpływ realizacji projektu na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Założenie, że do projektu ogólnodostępnego nie zgłoszą się osoby z niepełnosprawnościami lub zgłoszą się osoby wyłącznie z określonymi rodzajami niepełnosprawności – jest dyskryminacją. Ponadto niedopuszczalna jest sytuacja, w której odmawia się dostępu do uczestnictwa w projekcie osobie z niepełnosprawnościami ze względu na bariery np.: architektoniczne, komunikacyjne czy cyfrowe.

Wszystkie produkty projektów muszą być dostępne dla osób z niepełnosprawnościami o ile nie wykazano ich neutralności. Produkty projektów niespełniające tej zasady będą uznawane za niekwalifikowalne. O neutralności produktu można mówić w sytuacji, kiedy Wnioskodawca wykaże we wniosku, że dostępność nie dotyczy danego produktu na przykład z uwagi na brak jego bezpośrednich użytkowników. Mając na uwadze powyższe, dopuszcza się, w uzasadnionych przypadkach, neutralność poszczególnych produktów projektu wobec zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Neutralność oznacza, iż w danym przypadku zasada dostępności nie jest możliwa do zastosowania. **Neutralność produktu jest sytuacją rzadką oraz wyjątkową, ponieważ odbiorcą każdego z produktów projektu może być osoba z niepełnosprawnością.** Jeżeli Wnioskodawca uznaje, że produkty jego projektu mają neutralny wpływ na realizację zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, wówczas musi zostać to udowodnione (wykazane) w treści wniosku. Neutralność projektu musi wynikać wprost z zapisów wniosku.

Beneficjent decydujący się na realizację projektu, którego produkty mają neutralny wpływ na realizację zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami zobowiązany jest nadal do:

- a) dokładnego wyjaśnienia we wniosku neutralności produktów projektu – powinno opierać się ono na rzetelnej analizie braku wpływu produktów projektu na dostępność dla osób z niepełnosprawnościami (deklarowana neutralność zostanie zweryfikowana przez KOP),

- b) zapewnienia dostępności wszystkich pozostałych produktów (to jest takich, które nie zostały uznane za neutralne) zgodnie z właściwymi standardami dostępności.

W przypadku, gdy Beneficjent:

- przewiduje organizację spotkań otwartych, niewymagających rejestracji uczestników oraz
- na etapie rekrutacji zidentyfikowano możliwość udziału osób z niepełnosprawnościami,

wszystkie działania świadczone w ramach projektów muszą być realizowane w budynkach (miejscach) zgodnych ze standardem informacyjno-promocyjnym. Jeżeli na danym terenie nie istnieje miejsce spełniające warunki, o których mowa w tym standardzie, lub Wnioskodawca ma do dyspozycji kilka miejsc w różnym stopniu spełniającym te warunki, wybiera to miejsce, które w pełni spełnia kryteria dostępności lub jest im najbliższe przy zastosowaniu mechanizmu racjonalnych usprawnień (na przykład: zastosowanie platform, zapewnienie usługi asystenckiej).

Konieczne jest wskazanie we wniosku diagnozy potrzeb danej grupy oraz zaplanowanie działań i wskaźników adekwatnych do skali środków przeznaczonych na wsparcie bezpośrednie osoby/uczestnika projektu, prowadzące do uzyskania przez nią korzyści.

Więcej istotnych i praktycznych informacji w zakresie stosowania zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami znajduje się na stronie internetowej IZ RPO WD w zakładce Poznaj Fundusze Europejskie bez barier oraz zamieszczonych w niej m.in. niżej wymienionych dokumentach:

- „Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020” (w tym w Standardach dostępności dla polityki spójności na lata 2014-2020);
- Poradniku dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania funduszy europejskich 2014-2020 pn. „Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami” wydanego przez Ministerstwo Rozwoju w 2015 r., dostępnego na stronie internetowej: [adres strony internetowej zawierającej Poradnik](#).

IOK na etapie negocjacji dopuszcza możliwość poprawy/uzupełnienia wniosku w sposób skutkujący spełnieniem kryterium horyzontalnego - **Kryterium zgodności z właściwymi politykami i zasadami** (weryfikującego czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami), zgodnie z zapisami kryterium opisanego w załączniku nr 13 do Regulaminu konkursu, pkt. 4.

4.2. Mechanizm racjonalnych usprawnień

W przypadku planowania projektu/usługi w pierwszej kolejności należy dążyć do zapewnienia jej dostępności w oparciu o koncepcję uniwersalnego projektowania. Mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU) jako narzędzie zapewnienia dostępności jest rozpatrywany w drugiej kolejności.

W projektach ogólnodostępnych, w przypadku wystąpienia potrzeby sfinansowania kosztów wynikających z posiadanych niepełnosprawności przez uczestników (lub personel) projektu, Beneficjent korzysta z przesunięcia środków w projekcie lub wnioskuje do IOK będącej stroną umowy o dofinansowanie projektu o zwiększenie wartości projektu.

Maksymalny koszt MRU na 1 osobę w projekcie wynosi wtedy 12 tysięcy złotych brutto.

W projektach dedykowanych (zorientowanych wyłącznie na osoby z niepełnosprawnościami lub w których założono określony % udziału osób z niepełnosprawnościami z rozpoznanymi potrzebami), wydatki na zapewnienie w projekcie udziału uczestników z niepełnosprawnościami co do zasady są z góry uwzględnione we wniosku. W związku z tym nie są one traktowane jako MRU i limit 12 tysięcy złotych brutto na uczestnika nie obowiązuje. Jednakże w przypadku pojawienia się w takim projekcie osoby z dodatkową (nie przewidywaną przez Wnioskodawcę) niepełnosprawnością lub konieczności sfinansowania MRU dla personelu projektu – MRU jest zapewniony tak, jak w przypadku projektów ogólnodostępnych, to znaczy obowiązuje limit 12 tysięcy złotych brutto.

W ramach projektów ogólnodostępnych, w przypadku braku możliwości świadczenia usługi spełniającej zasadę równości szans i niedyskryminacji dla osób z niepełnosprawnościami (dla uczestników lub personelu projektu) w ramach uniwersalnego projektowania, w celu zapewnienia możliwości pełnego ich uczestnictwa, należy zastosować MRU w momencie pojawienia się w projekcie (w charakterze uczestnika lub personelu projektu) osoby

z niepełnosprawnością. W projektach ogólnodostępnych Wnioskodawca nie powinien zabezpieczać w ramach budżetu środków na ewentualną konieczność sfinansowania MRU, ponieważ nie ma pewności, że w projekcie wezmą udział osoby z niepełnosprawnością (w tym z określonym jej rodzajem).

Decyzję w sprawie finansowania mechanizmu racjonalnych usprawnień podejmuje IOK będąca stroną umowy o dofinansowanie projektu biorąc pod uwagę zasadność i racjonalność poniesienia dodatkowych kosztów. Wydatki, o których mowa powyżej można ponosić po uzyskaniu akceptacji IOK. Uzasadnienie potrzeby dostosowania projektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami powinno uwzględniać:

- dysfunkcje związane z danym uczestnikiem projektu;
- bariery otoczenia;
- charakter usługi realizowanej w ramach projektu.

Każdy wydatek poniesiony w celu ułatwienia dostępu i uczestnictwa w projekcie osób z niepełnosprawnościami jest kwalifikowalny, o ile nie stanowi wydatku niekwalifikowalnego na mocy przepisów unijnych oraz „Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”, a także innych programowych dokumentów odnoszących się do Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

IOK zapewnia możliwość finansowania i kwalifikowania wydatków związanych z mechanizmem racjonalnych usprawnień poprzez elastyczność budżetu projektu, o której mowa w „Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”. Umożliwi to Beneficjentom dokonywanie przesunięć środków w ramach budżetu na ten cel, w momencie pojawienia się w projekcie specjalnych potrzeb osoby lub osób z niepełnosprawnościami.

W przypadku braku możliwości pokrycia wydatków związanych z mechanizmem racjonalnych usprawnień z bieżącego budżetu w projektach wybranych do dofinansowania, IOK umożliwia Beneficjentowi wystąpienie o zwiększenie wartości dofinansowania projektu – pod warunkiem dostępności środków.

Wnioskodawca w materiałach informacyjnych i rekrutacyjnych projektu powinien uwzględnić konieczność informowania o możliwości udziału wszystkich osób (w tym osób z niepełnosprawnościami) w projekcie i zapewnieniu usług dostępnościowych przy pomocy MRU.

5. Wymagania w zakresie wskaźników w projekcie

W ramach wniosku Wnioskodawca określa wskaźniki służące pomiarowi działań i celów założonych w projekcie. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy Regulaminu konkursu oraz „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020”.

Wnioskodawca zobowiązany jest do wyboru i określenia we wniosku wartości docelowej wszystkich adekwatnych do projektu wskaźników produktu oraz rezultatu oraz wszystkich wskaźników horyzontalnych.

Zestawienie wskaźników możliwych do zastosowania w ramach konkursu stanowi załącznik nr 8 do Regulaminu konkursu.

Dodatkowo zgodnie z kryterium dostępu nr 3 Wnioskodawca jest zobowiązany do monitorowania wskaźników określonych w załączniku nr 9 – Sposób monitorowania wskaźników efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej.

Realizacja projektu wiąże się z obowiązkiem monitorowania wskaźników określonych we wniosku. Zasady realizacji wskaźników na etapie wdrażania projektu oraz w okresie trwałości projektu regulują zapisy umowy o dofinansowanie projektu.

6. Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego

Obszar działania projektu realizowanego w partnerstwie (jeśli projekt jest realizowany w partnerstwie) nie może wykraczać poza obszar wsparcia danego projektu horyzontalnego, tj. obszar określony w Rozdziale I, Podrozdziale 3 Regulaminu konkursu.

W zakresie wymagań dotyczących partnerstwa oraz realizacji projektu z innymi podmiotami Wnioskodawca zobowiązany jest stosować w szczególności przepisy ustawy, „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata

2014-2020” oraz SZOOP RPO WD. W związku z tym, poniżej przedstawione są jedynie najważniejsze informacje dotyczące partnerstwa.

- a) Wybór partnerów jest dokonywany przed złożeniem wniosku. Nie jest to jednak równoznaczne z wymogiem zawarcia porozumienia albo umowy o partnerstwie między Wnioskodawcą a partnerami przed złożeniem wniosku.
- b) Beneficjent projektu, będący stroną umowy o dofinansowanie projektu, pełni rolę partnera wiodącego (lidera) uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu.
- c) Udział partnerów i wniesienie zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych, a także potencjału społecznego musi być adekwatny do celów projektu. Opis potencjału społecznego partnera, w tym w szczególności jego doświadczenia będzie przedmiotem oceny przez IOK. Należy zatem wykazać we wniosku adekwatność doświadczenia partnera do specyfiki projektu łącznie w następujących aspektach:
  - w obszarze, w którym udzielane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu,
  - na rzecz grupy docelowej, do której kierowane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu,
  - na określonym terytorium, którego będzie dotyczyć realizacja projektu.
- d) Zgodnie z art. 33 ustawy pomiędzy Wnioskodawcą a partnerem zawarta zostaje pisemna umowa o partnerstwie lub porozumienie, określająca w szczególności:
  - przedmiot porozumienia albo umowy,
  - prawa i obowiązki stron,
  - zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie,
  - partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu,
  - sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów,
  - sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązywania się stron z porozumienia lub umowy.
- e) Stroną porozumienia oraz umowy o partnerstwie nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania.

- f) Wnioskodawca jest zobowiązany do dostarczenia IOK umowy o partnerstwie lub porozumienia przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu. Umowa o partnerstwie lub porozumienie będzie weryfikowane w zakresie spełniania wymogów określonych w podpunkcie d).
- g) Wnioskodawca, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, inicjujący projekt partnerski, dokonuje wyboru partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 3 ust. 1 pkt. 1-3a tej ustawy, z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania.
W szczególności jest zobowiązany do:
- ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów,
  - uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze,
  - podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.
- h) W przypadkach uzasadnionych koniecznością zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, za zgodą IOK, może nastąpić zmiana partnera. Do zmiany partnera zapisy ww. podpunktu g) stosuje się odpowiednio.
- i) Podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, niebędący podmiotem inicjującym projekt partnerski, po przystąpieniu do realizacji projektu partnerskiego podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do jego realizacji oraz wskazaniem partnera wiodącego w tym projekcie.
- j) Nie jest dopuszczalne wzajemne zlecenie przez Beneficjenta zakupu towarów lub usług partnerowi i odwrotnie.
- k) Nie jest dopuszczalne angażowanie jako personelu projektu pracowników partnerów przez Beneficjenta i odwrotnie.

- l) Wszystkie płatności dokonywane w związku z realizacją projektu pomiędzy Beneficjentem (partnerem wiodącym) a partnerami dokonywane są za pośrednictwem wyodrębnionego dla projektu rachunku bankowego Beneficjenta (partnera wiodącego).
- m) Niezależnie od podziału zadań i obowiązków w ramach partnerstwa odpowiedzialność za przygotowanie i prawidłową realizację projektu ponosi Beneficjent (partner wiodący), jako strona umowy o dofinansowanie projektu.

7. Zamówienia udzielane w ramach projektu i klauzule społeczne

Wydatki związane z zakupem towarów lub ze zleceniem usługi w ramach projektu mogą stanowić wydatki kwalifikowalne pod warunkiem, że są wskazane w zatwierdzonym wniosku oraz zlecane i ponoszone zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

W oparciu o ww. Wytyczne należy stosować rozeznanie rynku, zasadę konkurencyjności lub procedurę zamówień publicznych.

W przypadku, gdy ze względu na specyfikę projektu Wnioskodawca rozpoczyna realizację projektu na własne ryzyko przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu, w celu upublicznienia zapytania ofertowego w zamówieniach realizowanych w ramach zasady konkurencyjności, powinien upublicznić zapytanie ofertowe na stronie internetowej: [adres strony internetowej, na której można upublicznić zapytanie](#).

Wzór umowy o dofinansowanie projektu załączony do Regulaminu konkursu (załącznik nr 2 i załącznik nr 4) oraz wzór decyzji o dofinansowanie projektu Województwa Dolnośląskiego (załącznik nr 5) przewiduje określenie rodzajów zamówień, przy których Beneficjent jest zobowiązany stosować **klauzule społeczne**, zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych.

Klauzule społeczne w zamówieniach to rozwiązania oddające podejście Komisji Europejskiej oraz stosujących je krajów członkowskich, w tym Polski, zawarte w przepisach prawnych, pozwalające uwzględniać istotne aspekty społeczne przy udzielaniu zamówień. W znaczeniu stosowanym przez Komisję Europejską obejmują one spełnienie przez wykonawcę określonych warunków w trakcie realizacji zamówienia, istotnych z uwagi na osiągnięte dzięki nim korzyści społeczne. Podejście to określane jest mianem społecznie

odpowiedzialnych zamówień publicznych i obejmuje możliwości stosowania także innych niż klauzule społeczne instrumentów pozwalających uwzględniać kwestie społeczne w zamówieniach publicznych.

Zgodnie z dyrektywami unijnymi, polskim prawem oraz orzecznictwem krajowym i unijnym, klauzule społeczne są instrumentami umożliwiającymi wyrównywanie szans w dostępie do zamówień publicznych dla podmiotów oraz osób w gorszej sytuacji i nie naruszają zasad traktatowych, w szczególności równego traktowania podmiotów i uczciwej konkurencji.

Dodatkowe korzyści społeczne wynikające ze stosowania klauzul społecznych to m.in. tworzenie miejsc pracy, zgodność z prawami społecznymi, integracja społeczna, równość szans, uwzględnianie kryteriów zrównoważonego rozwoju, w tym kwestii etycznego handlu, przestrzeganie zasad społecznej odpowiedzialności biznesu.

Wymogi dotyczące klauzul społecznych w projektach

Zgodnie z zapisami „Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” (podrozdział 6.5 pkt 4) w przypadku projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, IOK w umowie o dofinansowanie projektu określa rodzaj zamówień realizowanych zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych albo zasadą konkurencyjności, w ramach których zobowiązuje Beneficjenta do uwzględnienia aspektów społecznych, np. stosowania kryteriów premiujących oferty podmiotów ekonomii społecznej oraz stosowania kryteriów dotyczących zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, bezrobotnych lub osób, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym. Informacja dotycząca aspektów społecznych, w tym sposobu ich ujmowania w realizowanych zamówieniach, została ujęta w podręczniku opracowanym przez Urząd Zamówień Publicznych, dostępnym adresem: [adres strony internetowej, na której upubliczniono podręcznik](#).

„Podmiot ekonomii społecznej” należy rozumieć zgodnie z definicją przedstawioną w Regulaminie konkursu w części Słownik skrótów i pojęć.

Wymogi dotyczące klauzul społecznych opisane w tym rozdziale dotyczą przeprowadzania zamówień na każdym etapie realizacji projektu, w tym również zamówień udzielanych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu.

Zasady stosowania klauzul społecznych w zamówieniach prowadzonych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych

IOK wymaga, by każde zamówienie przeprowadzane w ramach projektów zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych, przedmiotem którego jest dostawa, usługa lub roboty budowlane wskazane w poniższym katalogu zamówień, w ramach których istnieje obowiązek uwzględniania klauzul społecznych, uwzględniało – poza obligatoryjnymi wymogami regulowanymi zapisami ustawy Prawo zamówień publicznych – przynajmniej jedną klauzulę społeczną wskazaną w art. 22 ust. 2 lub art. 29 ust. 4 ww. ustawy.

Zasady stosowania klauzul społecznych w zamówieniach prowadzonych zgodnie z zasadą konkurencyjności

IOK wymaga, by każde zamówienie przeprowadzane w ramach projektów zgodnie z zasadą konkurencyjności, przedmiotem którego jest dostawa, usługa lub roboty budowlane wskazane w poniższym katalogu zamówień, w ramach których istnieje obowiązek uwzględniania klauzul społecznych, uwzględniało przynajmniej jedną klauzulę społeczną. Wykaz przykładowych klauzul społecznych wskazano poniżej w katalogu przykładowych klauzul społecznych.

Katalog zamówień, w ramach których istnieje obowiązek uwzględniania klauzul społecznych – dotyczy zamówień prowadzonych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych oraz zamówień prowadzonych zgodnie z zasadą konkurencyjności:

- usługi cateringowe,
- zamówienia materiałów informacyjno – promocyjnych lub usług poligraficznych,
- usługi sprzątania.

Katalog przykładowych klauzul społecznych w ramach zasady konkurencyjności:

- preferowanie wykonawców będących zakładami pracy chronionej, poprzez adekwatne zastosowanie kryterium oceny składanych ofert;
- preferowanie wykonawców zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami, osoby bezrobotne, osoby młodociane, osoby pozbawione wolności lub zwalniane z zakładów karnych, mające trudności w integracji ze środowiskiem, osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby bezdomne, osoby, które uzyskały status uchodźcy, osoby

będące członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, o określonym procentowym wskaźniku zatrudnienia tych osób nie mniejszym niż 30%;

- wykluczenie wykonawcy, którego prawomocnie skazano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku;
- wykluczenie wykonawcy, wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym;
- wymaganie zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- w przypadku zamówień przeznaczonych do użytku osób fizycznych, w tym pracowników zamawiającego – sporządzenie opisu przedmiotu zamówienia z uwzględnieniem wymagań w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami lub z uwzględnieniem potrzeb wszystkich użytkowników.

Zamówienia udzielane w ramach projektu muszą być przygotowane zgodnie z zasadą dostępności, o której mowa w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE oraz Ustawą z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw.

8. Umowa o dofinansowanie projektu

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie w przypadku wyłonienia jego projektu do dofinansowania podpisuje z **IOK umowę o dofinansowanie projektu, której wzór stanowi załącznik nr 2**, bądź załącznik nr 3 w przypadku projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe, gdzie wartość wkładu publicznego (środków publicznych) stanowi wydatki w projekcie o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w PLN równowartości kwoty 100 000 EUR, **bądź załącznik nr 4 w przypadku projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe.**

W przypadku projektu realizowanego przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego Zarząd Województwa Dolnośląskiego podejmuje **uchwałę w sprawie decyzji**

o dofinansowanie projektu Województwa Dolnośląskiego, której wzór stanowi załącznik nr 5, bądź załącznik nr 6 w przypadku projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe, gdzie wartość wkładu publicznego (środków publicznych) stanowi wydatki w projekcie o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w PLN równowartości kwoty 100 000 EUR.

Ileokroć w Regulaminie konkursu jest mowa o umowie o dofinansowanie projektu należy przez to rozumieć także decyzję o dofinansowanie projektu Województwa Dolnośląskiego.

IOK informuje, że ostateczna wersja umowy o dofinansowanie projektu może się różnić od załączonych wzorów. Informacja o ewentualnych zmianach jest przekazywana Wnioskodawcy w formie elektronicznej po opublikowaniu listy rankingowej.

Umowa o dofinansowanie projektu może zostać zmieniona w trakcie realizacji projektu w przypadku, gdy zmiany nie wpływają na spełnianie kryteriów wyboru projektu w sposób, który skutkowałby negatywną oceną tego projektu lub w treści kryterium wyraźnie wskazano, że na etapie realizacji projektu dopuszczone jest wprowadzanie zmian w zakresie badanym przez dane kryterium.

W przypadku projektu partnerskiego umowa o dofinansowanie projektu jest zawierana z partnerem wiodącym, będącym Beneficjentem odpowiedzialnym za przygotowanie i realizację projektu. W takim przypadku Beneficjent – partner wiodący projektu, powinien posiadać pełnomocnictwo do podpisania umowy o dofinansowanie projektu w imieniu i na rzecz partnerów.

Umowa o dofinansowanie projektu może być zawarta pod warunkiem otrzymania przez IOK pisemnej informacji, że dany Wnioskodawca oraz partnerzy, którzy wraz z Wnioskodawcą będą realizować projekt nie podlegają wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i nie figurują w „Rejestrze podmiotów wykluczonych” prowadzonym przez Ministra Finansów.

Wnioskodawca podpisując umowę o dofinansowanie projektu zapewnia, że wyznaczone przez niego oraz przez partnera/partnerów (o ile występuje partner/występują partnerzy) osoby będą wykorzystywały **profil zaufany ePUAP lub bezpieczny podpis elektroniczny** weryfikowany za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu w ramach uwierzytelnienia czynności dokonywanych w ramach SL2014. Osoba/y uprawniona/e do reprezentowania

Wnioskodawcy składa/ją **wniosek/ki o nadanie dostępu dla osoby/ób uprawnionej/nych w ramach SL2014** (zgodnie ze wzorem określonym w „Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020”).

Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu **IOK będzie wymagać, w terminie 5 dni od dnia otrzymania pisma, złożenia załączników wymienionych we wzorze umowy o dofinansowanie projektu oraz dodatkowo:**

- kopii statutu lub innego dokumentu stanowiącego podstawę prawną działalności Wnioskodawcy potwierdzonej za zgodność z oryginałem (nie dotyczy jednostek samorządu terytorialnego) – w jednym egzemplarzu,
  - potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii umowy partnerskiej lub porozumienia, podpisanej przez strony, zawartej zgodnie z zasadami określonymi w Podrozdziale 6 tego Rozdziału Regulaminu konkursu – w przypadku wniosku składanego w partnerstwie – w dwóch egzemplarzach,
  - oświadczenia dotyczącego udzielenia przez Wnioskodawcę zamówień zakończonych do dnia wyboru projektu do dofinansowania (w dwóch egzemplarzach) wraz z jednym egzemplarzem dokumentacji postępowań o udzielenie zamówienia (zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, zasadą konkurencyjności lub udokumentowanym rozeznaniem rynku), zakończonych do dnia wyboru projektu do dofinansowania. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 10 do Regulaminu konkursu,
  - oświadczenia dotyczącego zobowiązania do przestrzegania norm prawnych, etycznych i moralnych, zasad rzetelności, obiektywizmu i uczciwości w sposobie realizacji projektu, zgodnie z załącznikiem nr 11 do Regulaminu konkursu – w dwóch egzemplarzach,
  - oświadczenia współmałżonka wyrażające zgodę na zaciągnięcie zobowiązania (w formie aktu notarialnego lub z podpisem notarialnie poświadczonym, w sytuacji, gdy umowa o dofinansowanie projektu będzie podpisywana w siedzibie IOK istnieje możliwość złożenia stosownego oświadczenia w obecności radcy prawnego IOK.)
- W przypadku posiadania małżeńskiej rozdzielności majątkowej - odpis aktu notarialnego o ustanowieniu rozdzielności majątkowej.

W przypadku osób nie będących w związku małżeńskim - oświadczenie o nie pozostawaniu w związku małżeńskim (w formie aktu notarialnego lub z podpisem notarialnie poświadczonym, w sytuacji, gdy umowa o dofinansowanie projektu będzie podpisywana w siedzibie IOK istnieje możliwość złożenia stosownego oświadczenia w obecności radcy prawnego IOK).

Załącznik wymagany jedynie w przypadku, gdy umowa będzie podpisywana przez Beneficjentów będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, wspólnikami spółek cywilnych, wspólnikami lub właścicielami spółki jawnej, komplementariuszami w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych. Załącznik wymagany w jednym egzemplarzu;

- informacji o numerze rachunku bankowego wyodrębnionego dla projektu w zakresie: nazwy właściciela rachunku, numeru rachunku. W przypadku, gdy płatności w projekcie będą regulowane w całości z rachunku bankowego realizatora projektu, należy wskazać dodatkowo analogiczne dane o wyodrębnionym dla projektu rachunku bankowym realizatora, na który zostaną przekazane transze dofinansowania po ich uprzednim przekazaniu na rachunek Beneficjenta – w jednym egzemplarzu.

Załączniki, o których mowa powyżej, będą wymagane w wersji papierowej, podpisanej lub zaparafowanej przez osobę/y uprawnioną/e do reprezentowania Wnioskodawcy, a w przypadku kopii – w formie dokumentu potwierdzonego za zgodność z oryginałem.

Niezłożenie żądanych załączników w wyznaczonym przez IOK terminie wskazanym w piśmie skierowanym przez IOK do Wnioskodawcy po wybraniu projektu do dofinansowania oznacza rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie. Złożenie dokumentów zawierających informacje sprzeczne z treścią wniosku może skutkować odstąpieniem przez IOK od podpisania umowy.

Komunikacja między Wnioskodawcą a IOK, w zakresie opisanym w tym Podrozdziale (z zastrzeżeniem opisanego powyżej sposobu składania załączników do umowy) będzie odbywała się elektronicznie poprzez moduł korespondencji w systemie SOWA EFS RPDS. W przypadku wezwań/pism przekazanych poprzez moduł korespondencji w systemie SOWA EFS RPDS terminy liczy się od dnia następującego po dniu wysłania ww. dokumentu. Wnioskodawca zobowiązuje się do odbioru korespondencji kierowanej

do niego w ww. sposób. Nieprzestrzeganie wskazanej formy komunikacji grozi zastosowaniem konsekwencji wynikających z informacji zawartych w samej korespondencji (np. brakiem możliwości podpisania umowy, jeśli Wnioskodawca z powodu nieodebrania korespondencji nie dostarczy wymaganych załączników lub nie skoryguje ich w wyznaczonym terminie).

IOK będzie wymagać złożenia podpisów na umowie lub stawienia się w wyznaczonym terminie celem podpisania umowy.

IOK nie przewiduje udzielania pomocy publicznej, jednak w przypadku wystąpienia sytuacji, w której IOK udzieli pomocy de minimis bezpośrednio Wnioskodawcy/Beneficjentowi, przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu IOK zweryfikuje, czy podana we wniosku wartość uzyskanej pomocy de minimis jest zgodna z danymi zawartymi w SUDOP oraz nie przekracza progów dopuszczalnej pomocy de minimis udzielonej jednemu przedsiębiorcy określonych w art. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013.

W przypadku stwierdzenia rozbieżności Wnioskodawca zostanie wezwany do złożenia wyjaśnień. Jeżeli łączna wartość dotychczas otrzymanej pomocy de minimis oraz wydatków objętych pomocą de minimis w zatwierdzonym wniosku przekroczy maksymalny próg dopuszczalnej pomocy de minimis udzielonej jednemu przedsiębiorcy, będzie to skutkowało zmniejszeniem przyznanej kwoty dofinansowania o wartość przekroczenia lub odstąpieniem od podpisania umowy przez IOK. Każdy przypadek będzie rozpatrywany indywidualnie.

III. Podstawowe zasady udzielania finansowania

1. Informacje ogólne

Zasady finansowania projektu określa umowa o dofinansowanie projektu, SZOOP RPO WD oraz „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” **niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków.**

Podwójne finansowanie oznacza w szczególności:

- a) całkowite lub częściowe, więcej niż jednokrotne poświadczenie, zrefundowanie lub rozliczenie tego samego wydatku w ramach dofinansowania lub wkładu własnego tego samego lub różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub FS lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych,
- b) otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu bezzwrotnej pomocy finansowej z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu,
- c) poświadczenie, zrefundowanie lub rozliczenie kosztów podatku VAT ze środków funduszy strukturalnych lub FS, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- d) zakupienie środka trwałego z udziałem środków unijnych lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych, a następnie rozliczenie kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach tego samego projektu lub innych współfinansowanych ze środków UE,
- e) zrefundowanie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup przedmiotu leasingu w ramach leasingu finansowego, a następnie zrefundowanie rat opłacanych przez Beneficjenta w związku z leasingiem tego przedmiotu,
- f) sytuacja, w której środki na prefinansowanie wkładu unijnego zostały pozyskane w formie kredytu lub pożyczki, które następnie zostały umorzone,
- g) objęcie kosztów kwalifikowalnych projektu jednocześnie wsparciem pożyczkowym i gwarancyjnym,
- h) zakup używanego środka trwałego, który w ciągu 7 poprzednich lat (10 lat dla nieruchomości) był współfinansowany ze środków UE lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych,
- i) rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich oraz kosztach bezpośrednich projektu.

2. Wkład własny

Minimalny udział wkładu własnego Beneficjenta w ramach konkursu wynosi:

- dla projektów realizowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie - **15% wydatków kwalifikowalnych projektu,**

- dla pozostałych projektów – **5% wydatków kwalifikowalnych projektu**

W przypadku, gdy OPS lub PCPR jest **partnerem** w projekcie, którego Wnioskodawcą (liderem) jest podmiot inny niż OPS (realizator projektu w imieniu Gminy) lub PCPR (realizator projektu w imieniu Powiatu), wówczas minimalny udział wkładu własnego wynosi **5%**.

Spełnienie wymogu wniesienia wkładu własnego jest weryfikowane przez IOK poprzez pomnożenie wartości projektu przez wymagany współczynnik procentowy i zaokrąglenie do pełnych groszy w górę.

Uzasadnienie dla przewidzianego w projekcie wkładu własnego, w tym informacja o wkładzie rzeczowym i wszelkich opłatach pobieranych od uczestników projektu powinno być ściśle powiązane z opisem we wniosku i szczegółowym budżetem projektu.

Wkład własny Wnioskodawcy jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie, przy czym to Wnioskodawca określa formę wniesienia wkładu własnego.

W przypadku niewniesienia przez Wnioskodawcę wkładu własnego w kwocie określonej w umowie o dofinansowanie projektu, IOK może obniżyć kwotę przyznanego dofinansowania proporcjonalnie do jej udziału w całkowitej wartości projektu oraz proporcjonalnie do udziału procentowego wynikającego z intensywności pomocy publicznej. Wkład własny, który zostanie rozliczony ponad wysokość wskazaną w umowie o dofinansowanie projektu może zostać uznany za niekwalifikowalny.

Źródłem finansowania wkładu własnego mogą być zarówno środki publiczne jak i prywatne.

O zakwalifikowaniu wkładu własnego do środków publicznych lub prywatnych decyduje źródło pochodzenia środków.

Wkład niepieniężny stanowiący część lub całość wkładu własnego, wniesiony na rzecz projektu, stanowi wydatek kwalifikowalny, z zastrzeżeniem pkt. 8 w Rozdziale 6.10 „Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

Wkład niepieniężny powinien być wnoszony przez Wnioskodawcę ze składników jego majątku lub z majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa oraz zostanie to ujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, lub w postaci świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy.

Warunki kwalifikowalności wkładu niepieniężnego są następujące:

- a) wkład niepieniężny polega na wniesieniu (wykorzystaniu na rzecz projektu) nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- b) wartość wkładu niepieniężnego została należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom lub innymi dokumentami pod warunkiem, że przewidują to zasady programu operacyjnego oraz z zastrzeżeniem spełnienia wszystkich warunków wymienionych w Podrozdziale 6.10 „Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”,
- c) wartość przypisana wkładowi niepieniężnemu nie przekracza stawek rynkowych,
- d) wartość i dostarczenie wkładu niepieniężnego mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji,
- e) w przypadku wykorzystania środków trwałych na rzecz projektu, ich wartość określana jest proporcjonalnie do zakresu ich wykorzystania w projekcie, z uwzględnieniem zapisów Podrozdziału 6.12 „Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”,
- f) w przypadku wykorzystania nieruchomości na rzecz projektu jej wartość nie przekracza wartości rynkowej; ponadto wartość nieruchomości jest potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami – aktualnym w momencie złożenia rozliczającego go wniosku o płatność. Termin ważności sporządzanego dokumentu określa ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- g) jeżeli wkładem własnym nie jest cała nieruchomość, a jedynie jej część (na przykład tylko sale), operat szacunkowy nie jest wymagany - w takim przypadku wartość wkładu

wycenia się jako koszt amortyzacji lub wynajmu (stawkę może określać np. cennik danej instytucji),

- h) w przypadku wniesienia nieodpłatnej pracy spełnione są warunki, o których mowa poniżej.

W przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, powinny zostać spełnione łącznie następujące warunki:

- a) wolontariusz jest świadomy charakteru swojego udziału w realizacji projektu (tzn. świadomy nieodpłatnego udziału),
- b) należy zdefiniować rodzaj wykonywanej przez wolontariusza nieodpłatnej pracy (określić jego stanowisko w projekcie); zadania wykonywane i wykazywane przez wolontariusza muszą być zgodne z tytułem jego nieodpłatnej pracy (stanowiska),
- c) wartość wkładu niepieniężnego w przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariusza określa się z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz średniej wysokości wynagrodzenia (wg stawki godzinowej lub dziennej) za dany rodzaj pracy obowiązującej u danego pracodawcy lub w danym regionie (wyliczonej np. w oparciu o dane GUS), lub płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązujących przepisów, w zależności od zapisów wniosku,
- d) wycena nieodpłatnej dobrowolnej pracy może uwzględniać wszystkie koszty, które zostałyby poniesione w przypadku jej odpłatnego wykonywania przez podmiot działający na zasadach rynkowych; wycena uwzględnia zatem koszt składek na ubezpieczenia społeczne oraz wszystkie pozostałe koszty wynikające z charakteru danego świadczenia; wycena wykonywanego świadczenia przez wolontariusza może być przedmiotem odrębnej kontroli i oceny. Koszty związane z zaangażowaniem wolontariusza (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), w tym dotyczące pokrywania, na określonych w odrębnych przepisach zasadach dotyczących pracowników, kosztów podróży służbowych i diet albo innych niezbędnych kosztów ponoszonych przez wolontariusza związanych z wykonywaniem świadczeń na rzecz Beneficjenta w ramach wnoszenia przez niego wkładu niepieniężnego do projektu, mogą zostać uznawane za koszty kwalifikowalne, o ile spełnione zostaną warunki określone w Podrozdziale 6.15 „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach

Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

Wydatki poniesione na wycenę wkładu niepieniężnego są kwalifikowalne.

W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie z EFS oraz innych środków publicznych (krajowych) nie będących wkładem własnym Beneficjenta, nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

Wkład własny lub jego część może być wniesiony w ramach kosztów pośrednich jak i bezpośrednich.

Nie mogą stanowić wkładu własnego środki wypłacone uczestnikowi/rodzinie na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2018 r. poz.2134, z późn. zm.) w ramach tzw. „Programu 500+”.

3. Szczegółowy budżet projektu

Koszty projektu są przedstawiane we wniosku w formie **budżetu zadaniowego**. Budżet zadaniowy oznacza przedstawienie kosztów kwalifikowalnych projektu w podziale na zadania merytoryczne w ramach kosztów bezpośrednich oraz koszty pośrednie.

W odniesieniu do zadań merytorycznych we wniosku wykazywany jest limit kosztów, które mogą zostać poniesione przez Beneficjenta na ich realizację.

Dodatkowo we wniosku wykazywany jest **szczegółowy budżet ze wskazaniem kosztów jednostkowych**, który jest podstawą do oceny kwalifikowalności wydatków projektu na etapie oceny wniosku.

We wniosku Wnioskodawca wskazuje:

- a) formę zaangażowania i szacunkowy wymiar czasu pracy personelu projektu niezbędnego do realizacji zadań merytorycznych (etat/liczba godzin),
- b) planowany czas realizacji zadań merytorycznych przez wykonawcę (liczba godzin - nie dotyczy umów, w wyniku których następuje wykonanie oznaczonego dzieła),
- c) przewidywane rozliczenie wykonawcy na podstawie umowy o dzieło - umowa o dzieło musi spełniać wymogi określone w art. 627 Kodeksu cywilnego, przy czym umowa o dzieło nie może dotyczyć zadań wykonywanych w sposób ciągły,

co stanowi podstawę do oceny kwalifikowalności wydatków na etapie wyboru projektu oraz w trakcie jego realizacji.

Przy rozliczaniu poniesionych wydatków nie jest możliwe przekroczenie łącznej kwoty wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, wynikającej z zatwierdzonego wniosku. Ponadto Beneficjenta obowiązują limity wydatków wskazane w odniesieniu do każdego zadania w budżecie projektu w zatwierdzonym wniosku, przy czym poniesione wydatki nie muszą być zgodne ze szczegółowym budżetem projektu zawartym w zatwierdzonym wniosku. IOK rozlicza Beneficjenta ze zrealizowanych zadań w ramach projektu.

Dopuszczalne jest dokonywanie przesunięć w budżecie projektu określonym w zatwierdzonym na etapie podpisania umowy o dofinansowanie wniosku o dofinansowanie projektu w oparciu o zasady określone w umowie o dofinansowanie projektu.

Do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się wersję „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” obowiązującą w dniu poniesienia wydatku. W przypadku, gdy ogłoszona w trakcie realizacji Projektu, po dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, wersja Wytycznych wprowadza rozwiązania korzystniejsze dla Beneficjenta, Wytyczne te stosuje się także w odniesieniu do nierozliczonych wydatków poniesionych przed dniem stosowania nowej wersji Wytycznych.

3.1 Koszty pośrednie i bezpośrednie

Wnioskodawca przedstawia w budżecie planowane koszty projektu z podziałem na **koszty bezpośrednie** – koszty dotyczące realizacji poszczególnych zadań merytorycznych w projekcie oraz **koszty pośrednie** – koszty administracyjne związane z obsługą projektu.

Koszty bezpośrednie w projekcie rozliczane są na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków z zastrzeżeniem sytuacji, o której mowa poniżej, w treści opisującej kryterium formalne, dotyczące projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza 100 000 EUR.

Limit kosztów bezpośrednich w ramach budżetu zadaniowego na etapie wnioskowania o środki powinien wynikać ze szczegółowej kalkulacji kosztów jednostkowych wykazanej we wniosku, tj. szczegółowym budżecie projektu.

Koszty bezpośrednie w ramach projektu powinny zostać oszacowane należycie z zastosowaniem warunków i procedur kwalifikowalności określonych w „Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane wydatki objęte cross-financingiem. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną wykazane w ramach kosztów bezpośrednich. IOK na etapie wyboru projektu weryfikuje, czy w ramach zadań określonych w budżecie projektu (w kosztach bezpośrednich) nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie. Dodatkowo, na etapie realizacji projektu, IOK weryfikuje, czy w zestawieniu poniesionych wydatków bezpośrednich załączanym do wniosku o płatność, nie zostały wykazane wydatki pośrednie.

Koszty pośrednie rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych:

- a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 tys. PLN włącznie (z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w „Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020”),
- b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 tys. PLN do 1 740 tys. PLN włącznie (z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w „Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020”),
- c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 tys. PLN do 4 550 tys. PLN włącznie (z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w „Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji,

w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020”),

- d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 tys. PLN (z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w „Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020”).

Zgodnie z kryterium formalnym w przypadku **projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza 100 000 EUR wydatki rozliczane są z zastosowaniem kwot ryczałtowych**, o których mowa w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” aktualnych na dzień przyjęcia kryterium.

Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu, tj. 4,2950 PLN z dnia 28.03.2019 r., co daje kwotę **429 500 PLN**. Kurs jest publikowany na stronie internetowej: [adres strony na której publikowany jest kurs Euro](#).

IOK zwraca uwagę, że w projektach w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) przekracza wyrażoną w PLN równowartość 100 000 EUR wydatki rozliczane są na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów, z zastrzeżeniem Rozdziału 8.5 pkt. 4) „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

Kwotą ryczałtową jest kwota za wykonanie określonego w projekcie zadania uzgodniona na etapie zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie projektu. Niewykonanie w całości zadania objętego kwotą ryczałtową skutkuje niekwalifikowalnością całej kwoty ryczałtowej określonej we wniosku o dofinansowanie dla tego zadania.

W ramach projektu nie ma możliwości łączenia form rozliczania za pomocą kwot ryczałtowych i na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

W konkursie nie przewiduje się stosowania innych uproszczonych metod rozliczania wydatków, tj. stawek jednostkowych.

Szczegółowe zasady dotyczące rozliczenia kosztów są uregulowane w „Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

3.2 Podatek od towarów i usług (VAT)

Wydatki w ramach projektu mogą obejmować koszt podatku od towarów i usług (VAT).

Wydatki te zostaną uznane za kwalifikowalne tylko wtedy, gdy brak jest prawnej możliwości ich odzyskania na mocy prawodawstwa krajowego.

Oznacza to, że zapłacony podatek VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy Beneficjentowi ani żadnemu innemu podmiotowi zaangażowanemu w projekt oraz wykorzystującemu do działalności opodatkowanej produkty będące efektem realizacji projektu, zarówno w fazie realizacyjnej jak i operacyjnej, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem krajowym, nie przysługuje prawo (tzn. brak jest prawnych możliwości) do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot VAT. Posiadanie wyżej wymienionego prawa (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił, np. ze względu na nie podjęcie przez podmiot czynności zmierzających do realizacji tego prawa.

Za posiadanie prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, o którym mowa powyżej, nie uznaje się możliwości określonej w art. 113 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu Wnioskodawca (oraz każdy z partnerów i podmiotów realizujących projekt) składa oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT w ramach realizowanego projektu oraz zobowiązuje się do zwrotu zrefundowanej części poniesionego podatku VAT, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku przez Wnioskodawcę lub partnerów.

3.3 Cross-financing, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne

W projekcie istnieje możliwość finansowania wydatków inwestycyjnych w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing (EFRR może finansować w sposób

komplementarny działania objęte zakresem z EFS, a EFS działania objęte zakresem pomocy z EFRR), zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

UWAGA!

Zgodnie z art. 98(2) rozporządzenia ogólnego, fundusze EFRR i EFS mogą finansować, w komplementarny sposób oraz z zastrzeżeniem ograniczenia w wysokości do 10% unijnego finansowania w odniesieniu do każdej osi priorytetowej programu operacyjnego, część operacji, w przypadku której koszty kwalifikują się do wsparcia z drugiego funduszu **w oparciu o zasady kwalifikowalności stosowane do tego funduszu**, pod warunkiem że koszty te są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią związane. Znaczy to, że korzystając z tego zapisu, **mają zastosowanie** zasady kwalifikowalności odnoszące się do drugiego funduszu (tzn. funduszu, dla którego **koszty byłyby kwalifikowalne**).

W tym przypadku (EFS finansuje wydatki, które mogłyby być kwalifikowalne w ramach EFRR), oznacza to, że wsparcie z EFS odnoszące się do tej części operacji podlega **wszystkim zasadom kwalifikowalności mającym zastosowanie do EFRR, które są określone w rozporządzeniu ogólnym oraz w rozporządzeniu EFRR**.

Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.

Wszystkie wydatki poniesione jako wydatki w ramach cross-financingu uzasadniane i opisywane są we wniosku i podlegają rozliczeniu we wnioskach o płatność.

Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku są niekwalifikowalne.

Wydatki w ramach projektu na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3 500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatki w ramach cross-financingu nie mogą łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu.

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, ze względu na sposób ich wykorzystania w ramach i na rzecz projektu, dzielą się na:

- a) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu (np. wyposażenie pracowni komputerowych w szkole).

Wydatki poniesione na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w lit. a, a także koszty ich dostawy, montażu i uruchomienia, mogą być kwalifikowalne w całości lub części swojej wartości zgodnie ze wskazaniem Beneficjenta opartym o ich faktyczne wykorzystanie na potrzeby projektu,

- b) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wykorzystywane w celu wspomagania procesu wdrażania projektu (np. rzutnik na szkolenia).

Wydatki poniesione na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w lit. b, o wartości początkowej równej lub wyższej niż 3 500 PLN netto, mogą być kwalifikowalne wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres, w którym były one wykorzystywane na rzecz projektu. W takim przypadku rozlicza się wydatki do wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym i stosuje warunki i procedury określone w sekcji 6.12.2 „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”. W takim przypadku wartość środków trwałych nie wchodzi do limitu środków trwałych i cross-financingu.

Szczegółowe zasady dotyczące cross-financingu, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych są uregulowane w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

4. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie projektu

Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie projektu jest składany przez Beneficjenta, nie później niż w terminie 15 dni roboczych od daty podpisania umowy o dofinansowanie projektu **weksel in blanco wraz z wypełnioną deklaracją wystawcy weksla in blanco**.

Z powyższego obowiązku zwolnione są jednostki sektora finansów publicznych oraz fundacje, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa oraz Bank Gospodarstwa

Krajowego (na podstawie art. 206 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych).

W przypadku, gdy:

- zgodnie z §5 ust. 4 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich **suma zaliczek w ramach równocześnie realizowanych przez Beneficjenta kilku projektów finansowanych w ramach RPO WD na podstawie umów zawartych z IOK przekracza 10 mln PLN** lub
- **nie jest możliwe ustanowienie zabezpieczenia w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową albo Beneficjent wskaże jako preferowaną jedną z form zabezpieczenia, o których mowa w §5 ust 3 ww. rozporządzenia**

zabezpieczenie jest ustanawiane na warunkach określonych w §5 ust 3

ww. rozporządzenia. **Wnioskodawca** w tym przypadku **ustala z IOK** rodzaj, innej niż weksel in blanco, **formy zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu** przed jej wybraniem.

Koszt zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy jako koszt pośredni stanowi wydatek kwalifikowalny w projekcie.

Szczegółowe zasady dotyczące zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy zawarte są we wzorze umowy o dofinansowanie projektu załączonej do Regulaminu konkursu (załącznik nr 2 oraz załącznik nr 3).

5. Rozliczanie wydatków w projekcie

Zapisy nie dotyczą:

- projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe, dla których zasady rozliczania wydatków w projekcie oraz zasady płatności zawarte zostały we wzorze umowy o dofinansowanie projektu rozliczanego w oparciu o kwoty ryczałtowe, stanowiącym załącznik nr 3 do Regulaminu konkursu lub we wzorze decyzji o dofinansowanie projektu Województwa Dolnośląskiego rozliczanego w oparciu o kwoty ryczałtowe, stanowiącej załącznik nr 6 do Regulaminu konkursu,
- państwowych jednostek budżetowych, dla których zasady rozliczania wydatków w projekcie oraz zasady płatności zawarte zostały we wzorze umowy stanowiącym załącznik nr 4 do Regulaminu konkursu,

- projektów realizowanych przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego dla których zasady rozliczania wydatków w projekcie oraz zasady płatności zawarte zostały we wzorze decyzji o dofinansowanie projektu Województwa Dolnośląskiego, stanowiącej załącznik nr 5 do Regulaminu konkursu.

5.1 Wyodrębniona ewidencja wydatków

Beneficjent zobowiązuje się, zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, do prowadzenia wyodrębnionego kodu księgowego lub wyodrębnionej ewidencji dotyczącej realizacji projektu, umożliwiających identyfikację poszczególnych operacji księgowych i gospodarczych przeprowadzonych dla wszystkich wydatków w ramach projektu w sposób przejrzysty i rzetelny, umożliwiający stwierdzenie poprawności dokonywanych w nich zapisów, stanów kont oraz zastosowanych procedur obliczeniowych z podziałem analitycznym w zakresie m.in. rozrachunków, kosztów, przychodów, operacji przeprowadzanych na rachunkach bankowych, operacji gotówkowych, aktywów (w tym środków trwałych) i innych operacji związanych z realizacją projektu, z wyłączeniem kosztów pośrednich.

Obowiązek ten dotyczy każdego z partnerów (o ile występuje), w zakresie tej części projektu, za której realizację odpowiada dany partner.

5.2 Harmonogram płatności

Dofinansowanie projektu jest wypłacane w formie zaliczki w wysokości i terminie określonych w harmonogramie płatności stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie projektu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dofinansowanie może być wypłacane w formie refundacji kosztów poniesionych przez Beneficjenta lub partnerów (o ile występują w projekcie).

Beneficjent sporządza harmonogram płatności w porozumieniu z IOK uwzględniając przy tym, że zaliczka jest udzielana Beneficjentowi w wysokości nie większej i na okres nie dłuższy niż jest to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu oraz wynika ze szczegółowego budżetu i harmonogramu realizacji projektu. Harmonogram płatności przekazywany jest za pośrednictwem SL2014.

Harmonogram płatności może podlegać aktualizacji. Aktualizacja ta jest skuteczna, pod warunkiem:

1) przesłania nowego harmonogramu poprzez system SL2014 przed rozpoczęciem okresu rozliczeniowego, którego dotyczy aktualizacja, pod rygorem zastosowania sankcji, o których mowa w *Katalogu naruszeń zapisów umowy o dofinansowanie projektu- zakres obniżenia stawek ryczałtowych kosztów pośrednich*, stanowiącym Załącznik nr 14 do umowy o dofinansowanie projektu,

2) zatwierdzenia przez IOK

i nie wymaga formy aneksu do umowy o dofinansowanie projektu. IOK zatwierdza lub odrzuca zmianę harmonogramu płatności w SL2014 w terminie 10 dni roboczych od jej otrzymania.

5.3 Przekazywanie dofinansowania

Transze dofinansowania są przekazywane na wyodrębniony dla projektu rachunek bankowy Beneficjenta, wskazany w umowie o dofinansowanie projektu.

Beneficjent oraz partnerzy (jeśli występują w projekcie) nie mogą przeznaczyć otrzymanych transz dofinansowania na cele inne niż związane z projektem, w szczególności na tymczasowe finansowanie swojej podstawowej, pozaprojektowej działalności.

Beneficjent przekazuje odpowiednią część dofinansowania na pokrycie wydatków partnerów (jeśli występują w projekcie), na warunkach określonych w porozumieniu/ umowie o partnerstwie. Wszystkie płatności dokonywane w związku z realizacją umowy, pomiędzy Beneficjentem a partnerem bądź pomiędzy partnerami, powinny być dokonywane za pośrednictwem rachunku bankowego wyodrębnionego na potrzeby realizacji projektu pod rygorem uznania poniesionych wydatków za niekwalifikowalne.

Pierwsza transza dofinansowania jest przekazywana w wysokości określonej w pierwszym wniosku o płatność, pod warunkiem wniesienia zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie projektu. Kolejne transze dofinansowania (n+1) są przekazywane w przypadku zadań rozliczanych na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków po:

- a) złożeniu przez Beneficjenta i zweryfikowaniu wniosku o płatność rozliczającego ostatnią transzę dofinansowania (n) przez IOK w terminach określonych w umowie o dofinansowanie projektu, w którym wykazano narastająco wydatki kwalifikowalne rozliczające co najmniej 70% łącznej kwoty otrzymanych transz dofinansowania, z zastrzeżeniem, że nie stwierdzono okoliczności skutkujących rozwiązaniem umowy o dofinansowanie projektu w trybie natychmiastowym oraz

- b) zatwierdzeniu przez IOK wniosku o płatność rozliczającego przedostatnią transzę dofinansowania (n-1), zgodnie z umową o dofinansowanie projektu
- c) rozliczenie zaliczki w przypadku zadań rozliczanych na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków polega na wykazaniu przez Beneficjenta wydatków kwalifikowalnych w złożonym wniosku o płatność lub na zwrocie zaliczki na rachunek bankowy wskazany w umowie o dofinansowanie projektu.

Transze dofinansowania są przekazywane:

- a) w zakresie środków stanowiących dofinansowanie z EFS w terminie płatności, o którym mowa w § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności, przy czym IOK zobowiązuje się do przekazania Bankowi Gospodarstwa Krajowego zlecenia płatności w terminie do 5 dni roboczych od dnia zatwierdzenia pierwszego wniosku o płatność lub dnia zweryfikowania przez nią wniosku o płatność rozliczającego ostatnią transzę dofinansowania;
- b) w zakresie środków stanowiących dofinansowanie ze środków krajowych w terminie płatności, o którym mowa w lit. a.

IOK może zawiesić wypłatę transzy dofinansowania, w przypadku gdy:

- a) zachodzi uzasadnione podejrzenie, że przed zawarciem niniejszej umowy lub w toku realizacji projektu doszło do powstania poważnych nieprawidłowości, skutkujących rozwiązaniem umowy w trybie natychmiastowym;
- b) postęp rzeczowy projektu odbiega od harmonogramu realizacji projektu określonego we wniosku w stopniu zagrażającym osiągnięciu wskaźników produktu oraz rezultatu określonych we wniosku;
- c) Beneficjent dysponuje środkami niezbędnymi do realizacji projektu w kolejnym okresie rozliczeniowym.

IOK pisemnie informuje Beneficjenta o zawieszeniu wypłaty transzy dofinansowania i jego przyczynach.

IOK, po zatwierdzeniu wniosku o płatność, przekazuje Beneficjentowi informację o wyniku weryfikacji wniosku o płatność, przy czym w przypadku uznania części wydatków za poniesione nieprawidłowo informacja ta powinna zawierać (jeśli dotyczy danego

wniosku) przynajmniej kwotę wydatków, które zostały uznane za poniesione nieprawidłowo wraz z uzasadnieniem; informację o warunkach zwrotu środków uznanych za poniesione nieprawidłowo oraz zatwierdzoną kwotę rozliczenia kwoty dofinansowania oraz wkładu własnego wynikającą z pomniejszenia kwoty wydatków rozliczanych we wniosku o płatność o wydatki poniesione nieprawidłowo i dochody osiągnięte w ramach realizacji projektu.

Beneficjent jest zobowiązany do rozliczenia całości otrzymanego dofinansowania wraz z wkładem własnym w końcowym wniosku o płatność. W przypadku, gdy z rozliczenia wynika, że dofinansowanie nie zostało w całości wykorzystane na wydatki kwalifikowalne, Beneficjent zwraca tę część dofinansowania w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji projektu na rachunki bankowe wskazane w umowie o dofinansowanie projektu.

5.4 Dochód wygenerowany podczas realizacji projektu

Beneficjent ma obowiązek ujawniania wszelkich dochodów w okresie realizacji lub trwałości projektu, które powstają w związku z jego realizacją:

- w przypadku generowania dochodu na etapie realizacji projektu Beneficjent wykazuje we wnioskach o płatność wartość uzyskanego dochodu i dokonuje jego zwrotu na rachunek bankowy IOK wskazany w umowie o dofinansowanie projektu do dnia 10 stycznia roku następnego po roku, w którym powstał, ale nie później niż w terminie na złożenie końcowego wniosku o płatność. IOK może wezwać Beneficjenta do zwrotu dochodu w innym terminie;
- w przypadku generowania dochodu w okresie trwałości Beneficjent dokonuje zwrotu wartości uzyskanego dochodu na rachunek bankowy IOK wskazany w umowie o dofinansowanie projektu do dnia 10 stycznia roku następnego po roku, w którym powstał. IOK może wezwać Beneficjenta do zwrotu dochodu w innym terminie.

6. Pomoc publiczna

W ramach konkursu możliwa jest realizacja projektów zakładających występowanie pomocy publicznej i pomocy de minimis.

Ustalenie, czy w danym przypadku występuje pomoc publiczna/ pomoc de minimis jest możliwe wyłącznie po zbadaniu, czy zostały spełnione jednocześnie wszystkie cztery –

w przypadku pomocy publicznej/ trzy – w przypadku pomocy de minimis przesłanki występowania pomocy publicznej (tzw. test pomocy publicznej)/ pomocy de minimis (tzw. test pomocy de minimis), tj. gdy wsparcie:

- jest przyznawane przez państwo lub pochodzi ze środków państwowych;
- udzielane jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku;
- ma charakter selektywny;
- zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi (nie dotyczy pomocy de minimis).

Obowiązek przeprowadzenia testu pomocy publicznej/ pomocy de minimis spoczywa na podmiocie udzielającym pomocy.

W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdują zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia.

W ramach konkursu przewiduje się występowanie:

- pomocy de minimis udzielanej na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020
- pomocy w formie subsydiowania wynagrodzeń na zatrudnienie pracowników z niepełnosprawnościami oraz pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, udzielanej na podstawie art. 32 i 33 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER], rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.

W przypadku, gdy projekt jest objęty regulami pomocy publicznej i/lub pomocy de minimis we wniosku należy wskazać wartość wydatków objętych pomocą publiczną i/lub pomocą de minimis oraz wpisać wyrażoną w złotych wartość wkładu własnego wymaganego przepisami pomocy publicznej.

Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia we wniosku sposobu wyliczenia intensywności pomocy oraz wymaganego wkładu własnego - w odniesieniu do wszystkich wydatków objętych pomocą publiczną i/lub pomocą de minimis, w tym zwłaszcza informacji na temat:

- rodzaju wydatków objętych pomocą publiczną/ pomocą de minimis (o ile wystąpią);
- sposobu wyliczenia szacunkowej wartości wydatków objętych pomocą publiczną, w tym poziomu wnoszonego wkładu prywatnego (zgodnie z intensywnością pomocy określoną w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu) oraz szacunkowej wartości wydatków objętych pomocą de minimis (zgodnie z limitami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis).

Wydatki związane z pomocą publiczną/ pomocą de minimis stanowią koszty bezpośrednie w projekcie.

Nie przewiduje się sytuacji udzielania pomocy publicznej oraz pomocy de minimis przez IOK.

Szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy publicznej oraz pomocy de minimis określa Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.

IV. Składanie wniosku o dofinansowanie projektu

1. Termin złożenia wniosku o dofinansowanie projektu

Wnioskodawca wypełnia wniosek za pośrednictwem SOWA EFS RPDS zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego

Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (dla konkursów współfinansowanych z EFS). Wniosek wraz z instrukcją jego wypełniania dostępny jest na stronie internetowej IOK.

Wzór wniosku stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu konkursu.

Ostateczny zakres informacji niezbędnych do wypełnienia wniosku w formularzu może być inny niż wskazany w załączniku (m. in. w zależności od specyfiki projektu i sytuacji Wnioskodawcy).

System SOWA jest dostosowany do potrzeb użytkowników z niepełnosprawnościami, a szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w zakładce DOSTĘPNOŚĆ na stronie internetowej [adres strony internetowej z generatorem SOWA EFS RPDS](#).

Wnioski w ramach konkursu są składane **WYŁĄCZNIE w formie dokumentu elektronicznego. Nabór wniosków za pośrednictwem systemu SOWA EFS RPDS rozpocznie się dnia 15.05.2019 r. o godz. 00:01 i zakończy się dnia 12.06.2019 r. o godz. 15:30.**

IOK nie przewiduje możliwości skrócenia okresu naboru wniosków.

Za **datę wpływu wniosku do IOK** uznaje się **datę złożenia wersji elektronicznej wniosku w systemie obsługi wniosków aplikacyjnych SOWA EFS RPDS** (decyduje data zegara systemowego SOWA EFS RPDS).

IOK nie wymaga złożenia wersji papierowej wniosku.

W razie złożenia wniosku po terminie wskazanym w ogłoszeniu o konkursie wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

IOK nie wymaga podpisu elektronicznego (z wykorzystaniem ePUAP lub certyfikatu kwalifikowanego) na wniosku złożonym w systemie SOWA EFS RPDS. Samo złożenie wniosku w systemie SOWA EFS RPDS oznacza potwierdzenie zgodności oświadczeń zawartych w dokumencie (i załącznikach, które stanowią jego integralną część) ze stanem faktycznym.

2. Warunki techniczne – tryb i miejsce składania wniosku o dofinansowanie projektu

Wnioski składane są w terminie wskazanym powyżej na obowiązującym formularzu zgodnym z **załącznikiem nr 1** do Regulaminu konkursu wyłącznie **w formie dokumentu elektronicznego** za pośrednictwem systemu obsługi wniosków aplikacyjnych SOWA EFS RPDS.

Złożone wnioski są rejestrowane w systemie kancelaryjnym oraz elektronicznym zgodnie z przyjętym w IOK wewnętrznym systemem kancelaryjnym.

IOK nie wymaga dołączania do wniosku załączników innych niż wskazane w Regulaminie konkursu i instrukcji wypełniania wniosku. Załączniki dołączone dodatkowo do wniosku nie będą brane pod uwagę w trakcie oceny.

Każdemu Wnioskodawcy przysługuje prawo wystąpienia do IOK o wycofanie złożonego przez siebie wniosku z uczestnictwa w procedurze wyboru projektu do dofinansowania. Aby wycofać wniosek, należy dostarczyć do IOK pismo z prośbą o wycofanie wniosku podpisane przez osobę/y uprawnioną/e do reprezentowania Wnioskodawcy, wskazaną/e we wniosku.

Pismo z prośbą o wycofanie zawiera następujące informacje: numer konkursu, nazwę Wnioskodawcy, datę złożenia wniosku w systemie elektronicznym, sumę kontrolną wniosku, tytuł projektu. Skan pisma należy przesłać na adres e-mail:

wroclaw.dwup@dwup.pl, a oryginał pisma przesłać kurierem lub pocztą lub złożyć osobiście do Instytucji Organizującej Konkurs na adres:

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Filia we Wrocławiu

al. Armii Krajowej 54

50-541 Wrocław

Powyższe wystąpienie jest skuteczne w każdym momencie przeprowadzania procedury wyboru projektu do dofinansowania.

Dane teleadresowe Wnioskodawcy podawane we wniosku muszą być aktualne.

Do czasu rozstrzygnięcia konkursu komunikacja między Wnioskodawcą a IOK, w tym wzywianie Wnioskodawcy do uzupełniania lub poprawiania projektu w trakcie jego oceny w części dotyczącej spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów będzie się odbywała elektronicznie poprzez moduł korespondencji w systemie SOWA EFS RPDS.

Wnioskodawca zobowiązuje się do odbioru korespondencji kierowanej w sposób wskazany powyżej. Nieprzestrzeganie wskazanej formy komunikacji grozi zastosowaniem konsekwencji wynikających z informacji zawartych w samej korespondencji.

Wnioskodawca jest zobowiązany, wraz z wnioskiem, do złożenia za pośrednictwem systemu SOWA EFS RPDS oświadczenia dotyczącego świadomości skutków niezachowania wskazanej formy komunikacji, które jest zawarte w treści wniosku w części Oświadczenia.

3. Uzupełnianie lub poprawianie wniosku o dofinansowanie projektu

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy w razie stwierdzenia **braków w zakresie warunków formalnych** IOK wzywa Wnioskodawcę do uzupełnienia w terminie 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. W uzasadnionych przypadkach (np. okoliczności niezależne od Wnioskodawcy) istnieje możliwość jednokrotnego wydłużenia wskazanego terminu na uzupełnienie/poprawę wniosku, jednak termin ten łącznie nie może przekroczyć 21 dni (z uwagi na przekazywanie wezwania drogą elektroniczną - terminy określone w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu wysłania wezwania).

IOK nie przewiduje możliwości poprawienia z urzędu zidentyfikowanych oczywistych omyłek we wniosku. Zgodnie z art. 43 ust. 2 ustawy w razie stwierdzenia **oczywistej omyłki** we wniosku IOK wzywa Wnioskodawcę do poprawienia oczywistej omyłki w terminie 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. W uzasadnionych przypadkach (np. okoliczności niezależne od Wnioskodawcy) istnieje możliwość jednokrotnego wydłużenia wskazanego terminu na uzupełnienie/poprawę wniosku, jednak termin ten łącznie nie może przekroczyć 21 dni (z uwagi na przekazywanie wezwania drogą elektroniczną - terminy określone w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu wysłania wezwania).

Przykładowa lista braków w zakresie warunków formalnych, które mogą podlegać jednorazowej korekcie lub uzupełnieniu:

- błędnie uzupełnione pola w części 1 i 2 wniosku, w szczególności w zakresie danych Wnioskodawcy, Partnerów i innych podmiotów zaangażowanych w realizację projektu lub typu projektu;
- brak wypełnienia części 3 wniosku „KRÓTKI OPIS PROJEKTU” zgodnie z wymogami określonymi w instrukcji wypełniania wniosku;
- brak wymaganych załączników, w tym skanu podpisanego upoważnienia do reprezentowania Wnioskodawcy w przypadku, gdy osoba wskazana w pkt. 2.7

nie jest osobą decyzyjną zgodnie z dokumentami prawnymi określającymi funkcjonowanie Wnioskodawcy.

Weryfikacja, czy we wniosku są braki w zakresie warunków formalnych lub oczywiste omyłki (wymogi formalne) odbywa się w ramach KOP na etapie oceny formalnej, przy okazji oceny kryteriów formalnych. Wymagania wobec Wnioskodawców, które będą uwzględnione w kryteriach wyboru projektów, zatwierdzonych przez KM RPO WD, nie stanowią wymogów formalnych. **Formalne kryteria wyboru projektów i wymogi formalne w świetle ustawy nie są pojęciami tożsamymi.**

Wezwanie do korekty lub uzupełnienia odbywa się poprzez wysłanie przez IOK pisma do Wnioskodawcy. Komunikacja między Wnioskodawcą, a IOK w zakresie wezwania do korekty lub uzupełnienia wniosku odbywa się elektronicznie poprzez moduł korespondencji w systemie SOWA EFS RPDS. W przypadku wezwań/pism przekazanych poprzez przedmiotowy system informatyczny terminy liczy się od dnia następującego po dniu wysłania ww. dokumentu. Wnioskodawca zobowiązuje się do odbioru korespondencji kierowanej do niego w wyżej opisany sposób. Nieprzestrzeganie wskazanej formy komunikacji grozi zastosowaniem konsekwencji wynikających z informacji zawartych w samej korespondencji.

Wnioskodawca składa **skorygowany lub uzupełniony wniosek** w formie, w której złożona została pierwotna wersja tego wniosku, tj. poprzez system SOWA EFS RPDS.

Jeśli stwierdzony brak w zakresie warunków formalnych lub oczywista omyłka uniemożliwia ocenę projektu, IOK wstrzymuje jego ocenę na czas dokonywania uzupełnień. **W każdej innej sytuacji nie ma konieczności wstrzymywania oceny projektu.**

Nieuzupełnienie braku w zakresie warunków formalnych lub niepoprawienie oczywistej omyłki przez Wnioskodawcę na wezwanie IOK w myśl art. 43 ustawy skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia. Taki sam skutek będzie miało uzupełnienie wniosku niezgodnie z wezwaniem, w tym z uchybieniem wyznaczonego terminu.

Konsekwencją pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia jest niedopuszczenie projektu do oceny lub dalszej oceny. W związku z tym, że wymogi formalne nie są kryteriami oceny, Wnioskodawcy, w przypadku pozostawienia jego wniosku bez rozpatrzenia, nie przysługuje protest w rozumieniu rozdziału 15 ustawy.

O ile w definicji/opisie kryterium wyboru projektu wskazano taką możliwość, dopuszcza się jednokrotne skierowanie wniosku do:

- poprawy/uzupełnienia w zakresie skutkującym jego spełnieniem, w przypadku kryteriów formalnych (specyficznych dla naboru i wspólnych dla wszystkich naborów konkursowych) i kryteriów dostępu - niezłożenie poprawionego/uzupełnionego wniosku we wskazanym w wezwaniu terminie lub niespełnienie kryterium po wezwaniu do uzupełnienia/poprawy wniosku skutkuje jego odrzuceniem;
- negocjacji, celem dokonania korekty, w przypadku kryteriów horyzontalnych, kryteriów merytorycznych (specyficznych dla naboru i wspólnych dla wszystkich naborów konkursowych) – niespełnienie kryterium po dokonaniu korekty oznacza odrzucenie projektu na etapie negocjacji.

Zasady dokonywania poprawy/uzupełnienia wniosku w zakresie kryteriów wyboru projektów zostały opisane w Rozdziale V, Podrozdziale 2 Regulaminu konkursu.

Sposób postępowania w toku negocjacji został opisany w Rozdziale V, Podrozdziale 2.2. Regulaminu konkursu.

V. Wybór projektów

1. Komisja Oceny Projektów

Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy oceny spełniania kryteriów wyboru projektów przez projekty uczestniczące w konkursie dokonuje KOP.

IOK powołuje KOP oraz określa regulamin jej pracy.

KOP przygotowuje listę ocenionych projektów zawierającą przyznane oceny wskazując projekty, o których mowa w art. 39 ust 2 ustawy.

W skład KOP:

1. wchodzi pracownicy IOK;
2. mogą wchodzić:
  - a) eksperci, o których mowa w art. 68a ust. 1 pkt 1 ustawy,
  - b) pracownicy tymczasowi, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnieniu pracowników tymczasowych.

W pracach KOP może brać udział w charakterze obserwatora wojewoda albo jego przedstawiciel.

2. Procedura wyboru projektów w ramach konkursu

Ocena projektów w ramach **konkursu składa się z następujących etapów:**

- **ocena formalna** – etap obligatoryjny, obejmuje:
  - **weryfikację wymogów formalnych**, o których mowa w Rozdziale IV Podrozdziale 3 oraz
  - **ocenę spełniania kryteriów formalnych (specyficznych dla naboru i wspólnych dla wszystkich naborów konkursowych) i kryteriów dostępu**, polegającą na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie” albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu.

Ocena spełniania danego kryterium jest dokonywana przez jedną osobę. Wszystkie projekty ocenione pozytywnie pod względem formalnym rejestrowane są w aplikacji głównej Centralnego systemu teleinformatycznego (SL2014);

- **ocena merytoryczna** - etap obligatoryjny, przeprowadzany w ramach KOP. Obejmuje sprawdzenie projektu pod kątem spełniania właściwych kryteriów, zgodnie z zasadami określonymi przez właściwą instytucję w Regulaminie konkursu. Oceny na tym etapie dokonuje 2 członków KOP. W ramach tego etapu weryfikowane są **kryteria horyzontalne, kryteria merytoryczne (specyficzne dla naboru i wspólne dla wszystkich naborów konkursowych) i kryteria premiujące;**
- **negocjacje** – proces uzyskiwania informacji i wyjaśnień od Wnioskodawców, korygowania projektu w oparciu o uwagi dotyczące spełniania kryteriów wyboru projektów, zakończony weryfikacją projektu pod względem spełnienia zerojedynkowego kryterium wyboru projektów w zakresie spełnienia warunków postawionych przez oceniających lub przewodniczącego KOP.

Ocenie formalnej podlega każdy złożony w trakcie trwania naboru wniosek, o ile nie został wycofany przez Wnioskodawcę.

O ile w definicji/opisie kryterium formalnego (specyficznego dla naboru i wspólnego dla wszystkich naborów konkursowych) lub kryterium dostępu wskazano taką możliwość, dopuszcza się jednokrotne skierowanie wniosku do poprawy/uzupełnienia w zakresie

skutkującym jego spełnieniem. Wnioskodawca dokonuje korekty wniosku w terminie 7 dni. W uzasadnionych przypadkach (np. okoliczności niezależne od Wnioskodawcy) istnieje możliwość jednokrotnego wydłużenia wskazanego terminu na uzupełnienie/poprawę wniosku. Z uwagi na przekazywanie wezwania drogą elektroniczną - terminy określone w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu wysłania wezwania. Wnioskodawca składa skorygowany lub uzupełniony wniosek poprzez system SOWA EFS RPDS. Niezłożenie poprawionego/ uzupełnionego wniosku we wskazanym w wezwaniu terminie lub niespełnienie kryterium po wezwaniu do uzupełnienia/poprawy wniosku skutkuje jego odrzuceniem.

Komunikacja między Wnioskodawcą, a IOK w zakresie wezwania do korekty lub uzupełnienia wniosku odbywa się elektronicznie poprzez moduł korespondencji w systemie SOWA EFS RPDS. **Wnioskodawca zobowiązuje się do odbioru korespondencji kierowanej do niego w wyżej opisany sposób. Nieprzestrzeganie wskazanej formy komunikacji grozi zastosowaniem konsekwencji wynikających z informacji zawartych w samej korespondencji.**

Skierowanie do kolejnego etapu oceny jest możliwe tylko w sytuacji spełnienia przez projekt kryteriów wyboru projektów ocenianych na wcześniejszych obligatoryjnych etapach oceny.

W przypadku przyznania za spełnianie danego kryterium merytorycznego mniejszej niż maksymalna liczby punktów oceniający uzasadnia ocenę.

Oceniający dokonuje sprawdzenia spełniania przez projekt wszystkich kryteriów premiujących.

Ocena spełniania kryteriów premiujących polega na przyznaniu odpowiedniej liczby punktów w zależności od stopnia spełnienia kryterium. Szczegółowe informacje w zakresie gradacji przyznawanych punktów zostały zawarte w pkt. 7 załącznika nr 13 do Regulaminu konkursu.

Oceniający może również skierować projekt do negocjacji w zakresie spełnienia kryterium horyzontalnego, kryterium merytorycznego (specyficznego dla naboru lub wspólnego dla wszystkich naborów konkursowych). Kierując projekt do negocjacji oceniający w karcie oceny projektu:

- a) wskazują zakres negocjacji, podając, jakie korekty należy wprowadzić w projekcie lub jakie informacje i wyjaśnienia dotyczące określonych zapisów we wniosku KOP powinna uzyskać od Wnioskodawcy w trakcie etapu negocjacji, aby mogły zakończyć się one wynikiem pozytywnym oraz
- b) wyczerpująco uzasadniają swoje stanowisko.

Na stronie [adres strony internetowej IOK](#) publikowana będzie lista projektów zakwalifikowanych do kolejnego etapu oceny (po zakończeniu poszczególnych etapów oceny, tj. oceny formalnej i oceny merytorycznej) albo lista projektów ocenionych pozytywnie z wyróżnieniem wybranych do dofinansowania (jeśli zakończony został ostatni etap oceny w ramach konkursu, tj. etap negocjacji).

2.1. Analiza kart oceny i obliczanie liczby przyznanych punktów

Wypełnione karty oceny przekazywane są niezwłocznie przewodniczącemu KOP albo innej osobie upoważnionej przez przewodniczącego KOP.

Po otrzymaniu kart oceny przewodniczący KOP albo inna osoba upoważniona przez przewodniczącego KOP dokonuje weryfikacji kart pod względem formalnym (tj. czy wszystkie pola zostały wypełnione, czy prawidłowo podsumowano przyznane punkty, itp.), a także sprawdza, czy wystąpiły rozbieżności w ocenie dokonanej przez oceniających w zakresie spełniania kryteriów horyzontalnych, zerojedynkowych kryteriów merytorycznych, kryteriów premiujących (o ile dotyczy) oraz czy projekty skierowane zostały do negocjacji.

W przypadku wystąpienia rozbieżności w ocenie, o których mowa powyżej i/lub rozbieżności dotyczących zakresów negocjacji wskazanych przez oceniających w kartach oceny przewodniczący KOP rozstrzyga je albo podejmuje decyzję o innym sposobie ich rozstrzygnięcia.

Przewodniczący KOP albo inna osoba upoważniona przez przewodniczącego KOP oblicza średnią arytmetyczną punktów przyznanych za ogólne kryteria merytoryczne (nieuwzględniającą punktów przyznanych za spełnianie kryteriów premiujących). Tak obliczonych średnich ocen nie zaokrągla się, lecz przedstawia wraz z częścią ułamkową.

Jeśli średnia arytmetyczna punktów przyznanych za ogólne kryteria merytoryczne od dwóch oceniających spełni wymagane minimum punktowe (tzn. projekt uzyskał co najmniej 60 punktów ogółem oraz 60 % punktów za spełnienie każdego z kryteriów

merytorycznych), do tak wyliczonych punktów dodaje się dodatkowe punkty za spełnienie kryteriów premiujących (jeśli zostały uznane za spełnione przez oceniających).

Ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

- a) średniej arytmetycznej punktów ogółem z dwóch ocen wniosku za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych oraz
- b) premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów premiujących (przyznawanych ostatecznie jedynie w przypadku, gdy są one spełnione i jeśli średnia arytmetyczna punktów za ogólne kryteria merytoryczne od dwóch oceniających spełni wymagane minimum punktowe).

Projekt, który uzyskał maksymalną możliwą do uzyskania liczbę punktów za spełnianie **kryteriów merytorycznych (do 100 punktów)** oraz wszystkich **kryteriów premiujących (do 35 punktów)** może uzyskać **maksymalnie 135 punktów**.

W przypadku gdy wniosek od każdego z obydwu oceniających otrzymał negatywną ocenę Kryterium spełnienia minimalnych wymagań, końcową ocenę projektu stanowi średnia arytmetyczna punktów ogółem z dwóch ocen wniosku za spełnianie kryteriów merytorycznych ocenianych punktowo, z zastrzeżeniem, że wniosek taki traktowany jest jako negatywny i nie można go skierować do dofinansowania.

W przypadku gdy wniosek od minimum jednego z oceniających uzyskał co najmniej 60% punktów w poszczególnych grupach kryteriów merytorycznych (zgodnie z kryterium spełnienia minimalnych wymagań) i został przez niego rekomendowany do dofinansowania oraz różnica w liczbie punktów przyznanych przez dwóch oceniających za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych wynosi co najmniej 30 punktów, projekt poddawany jest dodatkowej ocenie, którą przeprowadza przed skierowaniem projektu do ewentualnych negocjacji trzeci oceniający wybierany w drodze losowania.

W przypadku dokonywania oceny wniosku przez trzeciego oceniającego ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

- a) średniej arytmetycznej punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z tej oceny jednego z dwóch oceniających, która jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego oraz
- b) premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów premiujących (przyznawanych ostatecznie jedynie w przypadku, gdy są one spełnione i jeśli średnia

arytmetyczna punktów za ogólne kryteria merytoryczne od dwóch oceniających spełni wymagane minimum punktowe).

Jeżeli różnice między liczbą punktów przyznanych przez trzeciego oceniającego a liczbami punktów przyznanymi przez każdego z dwóch oceniających są jednakowe, ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

- a) średniej arytmetycznej punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z oceny tego z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów oraz
- b) premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów premiujących (przyznawanych ostatecznie jedynie przypadku, gdy są one spełnione i jeśli średnia arytmetyczna punktów za ogólne kryteria merytoryczne od dwóch oceniających spełni wymagane minimum punktowe).

W przypadku różnicy w ocenie spełniania przez projekt kryteriów premiujących między trzecim oceniającym a:

- a) oceniającym, którego ocena jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego albo
- b) tym z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów,

Przewodniczący rozstrzyga, która z ocen spełniania przez projekt kryteriów premiujących jest prawidłowa lub wskazuje inny sposób rozstrzygnięcia różnicy w ocenie.

2.2. Negocjacje

Negocjacje są prowadzone:

- **do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach konkursu** – poczynając od projektu, który uzyskał najlepszą ocenę lub
- z większą niż wynika to z dostępnej w danym momencie alokacji na konkurs liczbą Wnioskodawców, których projekty skierowano do negocjacji, przy czym IOK określa ich liczbę mając na celu wykorzystanie alokacji przeznaczonej na konkurs lub planowane zwiększenie alokacji.

Negocjacje obejmują wszystkie kwestie wskazane przez oceniających w wypełnionych przez nich kartach oceny oraz kwestie wskazane przez Przewodniczącego KOP.

Negocjacje projektów są przeprowadzane przez pracowników IOK powołanych do składu KOP. Mogą to być pracownicy IOK powołani do składu KOP inni niż pracownicy IOK powołani do składu KOP, którzy dokonywali oceny danego projektu.

Komunikacja między Wnioskodawcą, a IOK w zakresie negocjacji odbywa się elektronicznie poprzez moduł korespondencji w systemie SOWA EFS RPDS. W przypadku wezwań/pism przekazanych poprzez przedmiotowy system informatyczny terminy liczy się od dnia następującego po dniu wysłania ww. dokumentu. Wnioskodawca zobowiązuje się do odbioru korespondencji kierowanej do niego w wyżej opisany sposób.

Nieprzestrzeganie wskazanej formy komunikacji grozi zastosowaniem konsekwencji wynikających z informacji zawartych w samej korespondencji. **Negocjacje** projektów są przeprowadzane **w formie pisemnej** (za pomocą ww. systemu informatycznego z zachowaniem powyższych zasad **lub w formie ustnej** (spotkanie obu stron negocjacji)).

Z przeprowadzonych negocjacji ustnych (i pisemnych, jeśli IOK zdecyduje w takim przypadku o sporządzeniu protokołu) sporządza się podpisywany przez obie strony **protokół ustaleń**. Protokół zawiera opis przebiegu negocjacji umożliwiający jego późniejsze odtworzenie.

Wnioskodawca podejmuje negocjacje w terminie 5 dni. W uzasadnionych przypadkach (np. okoliczności niezależne od Wnioskodawcy) istnieje możliwość wydłużenia wskazanego terminu na uzupełnienie/poprawę wniosku. Niepodjęcie negocjacji w terminie skutkuje odrzuceniem wniosku z powodu niespełnienia Kryterium spełnienia warunków postawionych przez oceniających lub przewodniczącego KOP. Za podjęcie negocjacji uznaje się przesłanie stanowiska negocjacyjnego Wnioskodawcy z odniesieniem się do wszystkich kwestii wskazanych przez KOP (w przypadku negocjacji pisemnych) albo ustalenie terminu spotkania negocjacyjnego (w przypadku negocjacji ustnych).

Jeżeli wymaga tego ostateczne stanowisko negocjacyjne, Wnioskodawca jest zobligowany do skorygowania/uzupełnienia wniosku zgodnie z ustalonym stanowiskiem. Wnioskodawca składa skorygowany lub uzupełniony wniosek poprzez system SOWA EFS RPDS. Zmiany dokonane we wniosku nie mogą prowadzić do sytuacji, w której kryteria oceny uznane wcześniej za spełnione były niespełnione.

Jeżeli w wyniku negocjacji nie zostanie spełnione Kryterium spełnienia warunków postawionych przez oceniających lub przewodniczącego KOP, negocjacje kończą się

z wynikiem negatywnym, co oznacza odrzucenie wniosku na etapie negocjacji. Przebieg negocjacji opisywany jest w protokole z prac KOP.

2.3. Zakończenie oceny i rozstrzygnięcie konkursu

Po przeprowadzeniu analizy kart oceny, obliczeniu liczby przyznanych projektom punktów i uwzględnieniu wyników etapu negocjacji KOP przygotowuje listę rozstrzygającą, tj. listę wszystkich projektów, które podlegały ocenie w ramach konkursu, uszeregowanych w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów (lista, o której mowa w art. 45 ust. 6 ustawy).

O kolejności projektów na liście rozstrzygającej konkurs decyduje liczba punktów przyznana danemu projektowi zgodnie z zapisami Podrozdziału 2.1 tego Rozdziału Regulaminu konkursu.

W przypadku dwóch lub więcej projektów o równej liczbie punktów, miejsce na Liście rozstrzygającej konkursu ustalane jest na podstawie uzyskanej liczby punktów za kryteria merytoryczne, którym KM RPO WD nadał charakter rozstrzygający, tj. kolejno:

- a) kryterium zgodności projektu z celami szczegółowymi RPO WD 2014-2020 – gdy więcej niż jeden projekt ma taką samą liczbę punktów - dofinansowanie otrzyma ten, który otrzymał wyższą ocenę za to kryterium,
- b) kryterium budżetu projektu – gdy więcej niż jeden projekt ma taką samą łączną liczbę punktów oraz taką samą liczbę punktów w zakresie kryterium zgodność projektu z celami szczegółowymi RPO WD 2014-2020 - dofinansowanie otrzyma ten projekt, który otrzymał wyższą ocenę za to kryterium,
- c) kryterium doświadczenia - gdy więcej niż jeden projekt ma taką samą łączną liczbę punktów oraz taką samą liczbę punktów w zakresie kryterium zgodność projektu z celami szczegółowymi RPO WD 2014-2020 oraz kryterium budżetu projektu - dofinansowanie otrzyma ten projekt, który otrzymał wyższą ocenę za to kryterium.

Projekt może zostać wybrany do dofinansowania, jeżeli:

- spełnił obowiązkowe kryteria oceny oraz
- uzyskał wymaganą liczbę punktów oraz
- spełnił zerojedynkowe kryterium etapu negocjacji (o ile negocjacje były prowadzone)

oraz łączna liczba punktów uzyskanych za punktowe kryteria merytoryczne i kryteria premiujące (jeśli dotyczy) pozwala na jego dofinansowanie w ramach alokacji dostępnej na konkurs.

Lista rozstrzygająca konkurs wskazuje, które projekty:

- a) zostały ocenione pozytywnie oraz zostały wybrane do dofinansowania;
- b) zostały ocenione negatywnie w rozumieniu art. 53 ust. 2 ustawy i nie zostały wybrane do dofinansowania.

IOK rozstrzyga konkurs zatwierdzając listę rozstrzygającą konkurs.

Zatwierdzenie listy rozstrzygającej kończy ocenę poszczególnych projektów, których ocena nie została zakończona wcześniej z powodu niespełniania co najmniej jednego z kryteriów formalnych i/lub kryteriów dostępu oraz z powodu negatywnej oceny merytorycznej w rozumieniu § 53 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Po zakończeniu oceny projektów, o których mowa powyżej, IOK przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy pisemną informację o zakończeniu oceny jego projektu oraz

- a) pozytywnej ocenie projektu oraz wybraniu go do dofinansowania albo
- b) negatywnej ocenie projektu i niewybraniu go do dofinansowania wraz ze zgodnym z art. 45 ust. 5 ustawy pouczeniem o możliwości wniesienia protestu na zasadach, o których mowa w art. 53 i art. 54 ustawy.

Pisemna informacja, o której mowa powyżej zawiera całą treść wypełnionych kart oceny albo kopie wypełnionych kart oceny, z zastrzeżeniem, że IOK, przekazując Wnioskodawcy tę informację, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny. IOK może odstąpić od przekazywania kopii/treści kart oceny, które były przekazane Wnioskodawcy na wcześniejszych etapach oceny (np. w trakcie negocjacji). Informacja o zakończeniu oceny projektu i jej wyniku będzie wysyłana na adres wskazany przez Wnioskodawcę w punkcie 2.9.4 wniosku.

Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy **po rozstrzygnięciu konkursu IOK zamieszcza na swojej stronie internetowej [adres strony internetowej IOK](#) oraz na portalu (nie później niż 7 dni od rozstrzygnięcia konkursu) listę projektów wybranych do dofinansowania wyłącznie na podstawie spełniania kryteriów wyboru projektów albo listę projektów,**

które uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania (listę rankingową).

Zgodnie z art. 46 ust. 4 ustawy po rozstrzygnięciu konkursu IOK zamieszcza na swojej stronie internetowej [adres strony internetowej IOK](#) informację o składzie KOP.

VI. Procedura odwoławcza

1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy procedury odwoławczej

W kwestii procedury odwoławczej przysługującej Wnioskodawcom zastosowanie mają przepisy rozdziału 15 ustawy.

Wnioskodawcy, którego wniosek uzyskał **ocenę negatywną**, przysługuje **prawo wniesienia protestu**.

Zgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy negatywną oceną jest ocena w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów, w ramach której:

- a) projekt nie uzyskał wymaganej liczby punktów lub nie spełnił kryteriów wyboru projektów, na skutek czego nie może być wybrany do dofinansowania albo skierowany do kolejnego etapu oceny;
- b) projekt uzyskał wymaganą liczbę punktów lub spełnił kryteria wyboru projektów, jednak kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania.

Zgodnie z art. 67 ustawy do procedury odwoławczej nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu, doręczeń i sposobu obliczania terminów.

2. Protest

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy celem wniesienia protestu jest **ponowne sprawdzenie** złożonego wniosku w zakresie **spełniania kryteriów wyboru projektów w ramach konkursu**.

Protest może dotyczyć każdego etapu oceny projektu skutkującego możliwością odrzucenia wniosku, a więc zarówno etapu oceny formalnej, oceny merytorycznej

jak również etapu negocjacji, a także sposobu dokonania oceny (w zakresie ewentualnych naruszeń proceduralnych).

Na podstawie art. 53 ust. 3 ustawy w przypadku, **gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie projektu do dofinansowania, okoliczność ta nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.**

3. Sposób złożenia protestu

IOK pisemnie informuje Wnioskodawcę o negatywnym wyniku oceny projektu w rozumieniu art. 53 ust. 2 ustawy. Pismo informujące zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 53 i art. 54 ustawy oraz określa termin przysługujący na jego wniesienie, instytucję do której należy wnieść protest oraz wymogi formalne protestu, o których mowa w art. 54 ust. 2 ustawy.

Publikacja wyników oceny na stronie internetowej nie jest podstawą do wniesienia protestu. Dopuszcza się możliwość wniesienia protestu wyłącznie po otrzymaniu przez Wnioskodawcę pisemnej informacji o negatywnej ocenie projektu.

Termin na wniesienie protestu liczy się od dnia następnego po dniu otrzymania przez Wnioskodawcę pisemnej informacji o negatywnej ocenie projektu.

Zgodnie z art. 55 pkt 1 ustawy **instytucją, która rozpatruje protest jest IZ RPO WD.**

Protest zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy **jest wnoszony do IZ RPO WD za pośrednictwem IOK, co zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy może nastąpić w terminie 14 dni** od dnia doręczenia informacji o wyniku oceny. Do doręczenia informacji o zakończeniu oceny projektu i jej wyniku stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

Protest należy dostarczyć **w formie pisemnej** do IOK

- **osobiście lub za pośrednictwem kuriera** do kancelarii Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy – Filia we Wrocławiu, przy al. Armii Krajowej 54, 50-541 Wrocław, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy IOK, tj. od 7:30 do 15:30

lub

- **za pośrednictwem polskiego operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe** na adres: Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy - Filia we Wrocławiu, al. Armii Krajowej 54, 50-541 Wrocław.

Zgodnie z art. 57 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej **operatora wyznaczonego** w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe. W takim wypadku decyduje data stempla pocztowego. Decyzją Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej z dnia 30 czerwca 2015 r., wydaną na podstawie art. 71 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe, dokonany został wybór operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych na lata 2016-2025, którym została Poczta Polska S.A.

W pozostałych przypadkach (tj. osobistego doręczenia do organu, doręczenia za pośrednictwem kuriera) liczy się termin dostarczenia/wpływu protestu do właściwej instytucji.

Pisma dotyczące procedury odwoławczej nadawane są na adres wskazany przez Wnioskodawcę w proteście. W przypadku zmiany niniejszego adresu Wnioskodawca powinien poinformować o tym fakcie IOK oraz IZ RPO WD (jeśli protest rozpatruje IZ RPO WD). Natomiast w sytuacji, gdy w ramach procedury odwoławczej w imieniu Wnioskodawcy występuje Pełnomocnik (zgodnie ze stosownym pełnomocnictwem załączonym do protestu) – korespondencja w zakresie procedury odwoławczej może być przesyłana na adres Pełnomocnika lub inny adres wskazany przez Pełnomocnika w proteście, o ile w treści protestu jednoznacznie określono taki sposób postępowania.

4. Zakres i weryfikacja protestu

Protest zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy zawiera następujące informacje - **wymogi formalne**:

- a) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu;
- b) oznaczenie Wnioskodawcy;
- c) numer wniosku;
- d) wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;

- e) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem;
- f) podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy.

Zgodnie z art. 54 ust. 3 i 4 ustawy w przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych wymienionych w lit. a-c i f lub zawierającego oczywiste omyłki, właściwa instytucja wzywa Wnioskodawcę do jego **uzupełnienia** lub **poprawienia** w nim **oczywistych omyłek**, w terminie **7 dni**, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia.

Właściwa instytucja ponownie weryfikuje uzupełniony protest. W przypadku stwierdzenia, iż uzupełniony protest wpłynął po terminie lub nie został właściwie skorygowany należy uznać, iż jest to równoznaczne ze spełnieniem przesłanki pozostawienia go bez rozpatrzenia.

Wezwanie do uzupełnienia protestu lub poprawienia w nim oczywistych omyłek wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w art. 56 ust. 2 i art. 57 ustawy. Bieg terminu ulega zawieszeniu na czas uzupełnienia lub poprawienia protestu.

IOK, w terminie 14 dni od dnia otrzymania protestu **weryfikuje** wyniki dokonanej przez siebie oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów, o których mowa w lit. d – e i:

- dokonuje zmiany podjętego rozstrzygnięcia, co skutkuje odpowiednio skierowaniem projektu do właściwego etapu oceny albo dokonuje aktualizacji listy, o której mowa w art. 46 ust. 3 ustawy, informując o tym Wnioskodawcę, albo,
- kieruje protest wraz z otrzymaną od Wnioskodawcy dokumentacją do IZ RPO WD, załączając do niego stanowisko dotyczące braku podstaw do zmiany podjętego rozstrzygnięcia oraz informuje Wnioskodawcę na piśmie o przekazaniu protestu do IZ RPO WD.

5. Pozostawienie protestu bez rozpatrzenia

Nie podlega rozpatrzeniu protest, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, został wniesiony:

- a) po terminie,
- b) przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania,

- c) bez wskazania kryteriów wyboru projektów, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem,
jak również
- d) w przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej zostanie wyczerpana kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania, a w przypadku gdy w działaniu występują poddziałania – w ramach poddziałania.

O pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia Wnioskodawca jest informowany odpowiednio przez IOK lub instytucję rozpatrującą protest (w zależności od etapu postępowania) na piśmie wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 61 ustawy.

Na potrzeby procedury odwoławczej prowadzonej w ramach RPO WD przyjmuje się następującą metodologię wyliczania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów, wskazanej w art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020:

Kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów wylicza się poprzez pomniejszenie wartości „L” o wartość projektów wybranych, ale niezakontraktowanych w ramach RPO WD, przy czym wartość „L” to wyznaczany przez Ministerstwo Finansów limit wartości środków wspólnotowych, które można zaangażować w danym miesiącu w ramach zawieranych umów o dofinansowanie/podejmowanych decyzji o dofinansowaniu w poszczególnych priorytetach/działaniach/poddziałaniach RPO WD.

Dostępność środków wykazana zgodnie z powyższą metodologią, dodatkowo z zastrzeżeniem limitów w programie wynikających z zapisów programowych będzie stanowić podstawę do ewentualnego rozpatrywania protestów złożonych w ramach procedury odwoławczej. W związku z tym, że limit „L” jest określany na dany miesiąc, decyzje o nierozpatrywaniu protestów bądź zaprzestaniu ich rozpatrywania będą podejmowane na okres do końca danego miesiąca kalendarzowego, w zależności od dostępności środków.

Zestawienie kwot przeznaczonych na dofinansowanie projektów w poszczególnych Priorytetach/Działaniach/Poddziałaniach RPO WD w związku z procedurą odwoławczą, będzie publikowane m.in. na stronie: [adres strony internetowej IOK](#).

6. Rozpatrzenie protestu

W przypadku utrzymania przez IOK rozstrzygnięcia w zakresie oprotestowanego przez Wnioskodawcę negatywnego wyniku oceny projektu, **protest rozpatruje IZ RPO WD**, weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy, **w terminie nie dłuższym niż 21 dni**, licząc od dnia jego otrzymania przez IZ RPO WD.

W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony o 24 dni, (łącznie 45 dni), o czym IZ RPO WD informuje na piśmie Wnioskodawcę.

Podczas rozpatrywania protestu sprawdzana jest zgodność złożonego wniosku tylko z tym kryterium lub kryteriami oceny, które zostały wskazane w proteście lub/oraz w zakresie zarzutów dotyczących sposobu dokonania oceny, podniesionych przez Wnioskodawcę.

IZ RPO WD informuje Wnioskodawcę na piśmie o wyniku rozpatrzenia jego protestu.

Informacja ta zawiera w szczególności:

- a) treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu wraz z uzasadnieniem,
- b) w przypadku nieuwzględnienia protestu – pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 61 ustawy.

W przypadku uwzględnienia protestu IZ RPO WD może:

- a) odpowiednio skierować projekt do właściwego etapu oceny albo dokonać aktualizacji listy, o której mowa w art. 46 ust. 3 ustawy, informując o tym Wnioskodawcę albo
- b) przekazać sprawę do IOK, w celu przeprowadzenia ponownej oceny projektu, jeżeli stwierdzi, że doszło do naruszeń obowiązujących procedur i konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na wynik oceny, informując Wnioskodawcę na piśmie o przekazaniu sprawy.

IOK informuje Wnioskodawcę na piśmie o wyniku ponownej oceny i:

- a) w przypadku pozytywnej ponownej oceny projektu kieruje projekt do właściwego etapu oceny lub dokonuje aktualizacji listy, o której mowa w art. 46 ust. 3 ustawy;

- b) w przypadku negatywnej ponownej oceny projektu do informacji załącza dodatkowo pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 61 ustawy.

7. Wycofanie protestu

Wnioskodawca może wycofać protest do czasu zakończenia rozpatrywania protestu przez IZ RPO WD.

Wycofanie protestu następuje za pośrednictwem instytucji, do której złożono protest przez złożenie pisemnego oświadczenia o wycofaniu protestu.

W przypadku wycofania protestu przez Wnioskodawcę, instytucja do której złożono protest:

- a) pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym Wnioskodawcę w formie pisemnej;
- b) przekazuje oświadczenie o wycofaniu protestu do IZ RPO WD, jeżeli skierowała protest do tej instytucji.

W przypadku, o którym mowa powyżej w lit. b), IZ RPO WD pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym Wnioskodawcę w formie pisemnej.

W przypadku wycofania protestu ponowne jego wniesienie jest niedopuszczalne.

W przypadku wycofania protestu Wnioskodawca nie może wnieść skargi do sądu administracyjnego.

8. Skarga do sądu administracyjnego

Prawo do wniesienia **skargi do sądu administracyjnego** przysługuje Wnioskodawcy w przypadkach określonych w art. 61 ustawy. Skarga wnoszona jest w terminie **14 dni** od dnia otrzymania odpowiedniej informacji o nieuwzględnieniu protestu lub pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia lub negatywnej ponownej ocenie projektu, a w przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych lub zawierającego oczywiste omyłki, co do którego Wnioskodawca został wezwany do jego uzupełnienia lub poprawienia w nim oczywistych omyłek - w terminie 14 dni od dnia upływu terminu na uzupełnienie protestu lub poprawienie w nim oczywistych omyłek. Do skargi należy dołączyć kompletną dokumentację w sprawie, obejmującą wniosek wraz z informacją o wynikach oceny projektu, wniesionych środków odwoławczych oraz informacji o wyniku procedury odwoławczej. Skarga podlega wpisowi stałemu.

Kompletna dokumentacja jest wnoszona przez Wnioskodawcę w oryginale lub w postaci uwierzytelnionej kopii.

Wniesienie skargi:

- a) po terminie, o którym mowa powyżej,
  - b) bez kompletnej dokumentacji,
  - c) bez uiszczenia wpisu stałego w terminie, o którym mowa powyżej,
- powoduje pozostawienie jej bez rozpatrzenia.

W przypadku wniesienia skargi bez kompletnej dokumentacji lub bez uiszczenia wpisu stałego sąd wzywa Wnioskodawcę do uzupełnienia dokumentacji lub uiszczenia wpisu w terminie **7 dni** od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia skargi bez rozpatrzenia. Wezwanie wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w zdaniu poniżej.

Sąd rozpoznaje skargę w terminie **30 dni** od dnia jej wniesienia.

W wyniku rozpoznania skargi sąd może:

- a) uwzględnić skargę, stwierdzając, że:
  - ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo i naruszenie to miało istotny wpływ na wynik oceny, przekazując jednocześnie sprawę do ponownego rozpatrzenia przez IOK,
  - pozostawienie protestu bez rozpatrzenia było nieuzasadnione, przekazując sprawę do rozpatrzenia przez IZ RPO WD albo IOK,
- b) oddalić skargę w przypadku jej nieuwzględnienia,
- c) umorzyć postępowanie w sprawie, jeżeli jest ono bezprzedmiotowe.

Od wyroku sądu administracyjnego zgodnie z art. 62 ustawy przysługuje możliwość wniesienia **skargi kasacyjnej** (wraz z kompletną dokumentacją) do Naczelnego Sądu Administracyjnego przez:

- a) Wnioskodawcę,
- b) IZ RPO WD,
- c) IOK - w przypadku pozostawienia protestu bez rozpatrzenia oraz dokonania negatywnej ponownej oceny projektu przez IOK,

w terminie **14 dni** od dnia doręczenia rozstrzygnięcia wojewódzkiego sądu administracyjnego.
Skarga jest rozpatrywana w terminie 30 dni od dnia jej wniesienia.

Prawomocne rozstrzygnięcie sądu administracyjnego polegające na oddaleniu skargi, odrzuceniu skargi albo pozostawieniu skargi bez rozpatrzenia kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.

Procedura odwoławcza nie wstrzymuje zawierania umów z Wnioskodawcami, których projekty zostały wybrane do dofinansowania.

W zakresie nieuregulowanym do postępowania przed sądami administracyjnymi stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi określone dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4, z wyłączeniem art. 52–55, art. 61 §3–6, art. 115–122, art. 146, art. 150 i art. 152 tej ustawy.

VII. Postanowienia końcowe

IOK szacuje, że orientacyjny:

- **termin rozstrzygnięcia** konkursu przypadnie na **listopad 2019 r.**

Czas potrzebny na rozstrzygnięcie konkursu zależy od wielu zmiennych, w tym przede wszystkim od liczby wniosków podlegających ocenie, wyniku oceny poszczególnych wniosków oraz liczby wniosków kierowanych do negocjacji.

- czas trwania poszczególnych etapów oceny wyniesie:
  - ocena formalna (w tym wymogów formalnych) - 21 dni od zakończenia naboru (w przypadku uzupełniania lub korekty wniosku na tym etapie termin zostaje wydłużony do czasu zweryfikowania ostatniego poprawianego wniosku);
  - ocena merytoryczna – 60 dni od zakończenia oceny formalnej
Termin ten nie obejmuje dodatkowych czynności, które muszą zostać wykonane, aby konkurs mógł zostać rozstrzygnięty, a więc: analizy wypełnionych kart oceny, poddania projektów dodatkowej ocenie dokonywanej przez trzeciego oceniającego oraz obliczenia punktów przyznanych poszczególnym wnioskom i przygotowania przez KOP listy projektów, które podlegały ocenie w ramach konkursu, uszeregowanych w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów;

- negocjacje – 40 dni.

Sposób postępowania z wnioskami o dofinansowanie po rozstrzygnięciu konkursu w zależności od tego, czy projekt został wybrany do dofinansowania, czy nie został wybrany do dofinansowania, regulują procedury wewnętrzne IOK. Wnioski o dofinansowanie będą przechowywane w systemie SOWA EFS RPDS.

W uzasadnionych przypadkach IOK zastrzega sobie prawo do anulowania wyników konkursu.

VIII. Spis załączników

Załącznik nr 1 - Wzór wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPO WD 2014-2020

Załącznik nr 2 - Wzór umowy (standardowej) o dofinansowanie projektu w ramach RPO WD współfinansowanego ze środków EFS wraz z załącznikami do umowy

Załącznik nr 3 - Wzór umowy o dofinansowanie projektu rozliczanego w oparciu o kwoty ryczałtowe wraz z załącznikami do umowy

Załącznik nr 4 - Wzór umowy – porozumienia z państwowymi jednostkami budżetowymi wraz z załącznikami do umowy

Załącznik nr 5 - Wzór decyzji o dofinansowanie projektu Województwa Dolnośląskiego wraz z załącznikami

Załącznik nr 6 - Wzór decyzji o dofinansowanie projektu Województwa Dolnośląskiego rozliczanego w oparciu o kwoty ryczałtowe wraz załącznikami

Załącznik nr 7 - Minimalny standard usług i katalog stawek

Załącznik nr 8 - Zestawienie wskaźników możliwych do zastosowania w ramach konkursu

Załącznik nr 9 - Sposób monitorowania wskaźników efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej

Załącznik nr 10 - Wzór oświadczenia dotyczącego udzielenia przez Wnioskodawcę zamówień zakończonych do dnia wyboru projektu do dofinansowania

Załącznik nr 11 - Wzór oświadczenia dotyczącego zobowiązania do przestrzegania norm prawnych, etycznych i moralnych, zasad rzetelności, obiektywizmu i uczciwości w sposobie realizacji projektu

Załącznik nr 12 - Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik nr 13 - Kryteria wyboru projektów dla Działania 9.4 A – drugi typ operacji oraz 9.1.C